

Mateřská škola Slezská Ostrava, Bohumínská 68, příspěvková organizace

Školní vzdělávací program „Začínáme spolu poznávat svět“ je
vypracovaný dle Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní
vzdělávání č.j.32 405 /2004-22

Školní vzdělávací program „Začínáme spolu poznávat svět“

Zpracovali: Bc. Milena Pollová
Lucie Kiková

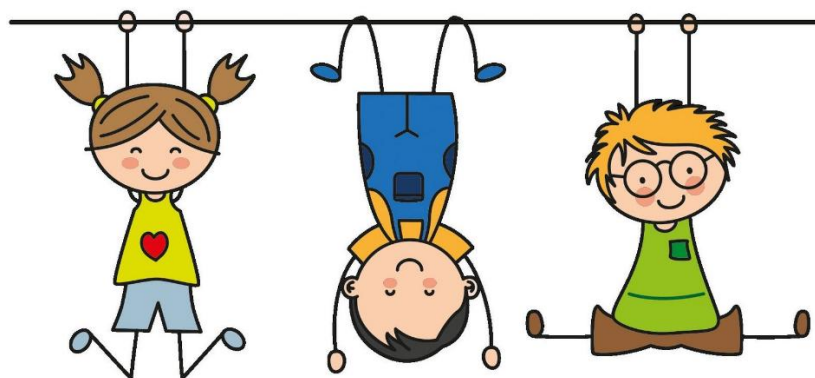
Platnost dokumentu: 1. 9. 2022 - 31. 8. 2026 – revize 2024

Vydala: Bc. Milena Pollová, ředitelka MŠ

Školní vzdělávací program „Začínáme spolu poznávat svět“:

Obsah :

1. Identifikační údaje	3
2. Obecná charakteristika školy	5
3. Podmínky vzdělávání	8
4. Organizace vzdělávání	17
5. Charakteristika vzdělávacího programu	19
6. Vzdělávací obsah	25
7. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	47
8. Vzdělávání dětí nadaných	49
9. Vzdělávání dětí od dvou do tří let	50
10. Podmínky pro vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka	52
11. Distanční výuka	53
12. Evaluační systém	61
13. Ostatní	63

1. Identifikační údaje

Název:	Mateřská škola Slezská Ostrava, Bohumínská 68, příspěvková organizace
Zřizovatel	: Statutární město Ostrava Městský obvod Slezská Ostrava
Adresa zřizovatel	: Těšínská 35, 710 16 Slezská Ostrava
Telefon zřizovatel	: 599410075
Ředitelka	: Bc. Milena Pollová
Statutární zástupce	: Lucie Kiková
Právní forma	: příspěvková organizace
IČO	: 72 54 27 21
Zařazení do sítě	: 1.7. 2011
Kapacita MŠ	: 136 dětí
Kapacita výdejny	: 136 dětí
Počet tříd	: 5
Provoz	: Budova Bohumínská 6,00 – 16,15 Budova Frýdecká 6,15 – 16,15 Budova Nástupní 6,00 – 16,00
Počet pedagogických pracovníků	: 10 (10 x 100% úvazky, 1 x 40,3% úvazek)
Počet správních zaměstnanců	: 6 (6 x 100% úvazky)

Kontakty:

e-mail	: msbohuminskacz@gmail.com msfrydeckacz@gmail.com msnastupni@gmail.com
Internetové stránky	: www.msbohuminska.cz
Telefon	: Bohumínská 724 232 377; 724 232 388
	Frýdecká 724 232 344
	Nástupní 606 574 830
Mobil. tel. ředitelka	: 739 418 144
Mobil. tel. zástupkyně	: 727 804 235
Adresa	• Bohumínská 68/450, 710 00 Ostrava - Slezská Ostrava • Frýdecká 426/28, 719 00 Ostrava – Kunčice • Nástupní 19/146, 718 00 Ostrava - Kunčičky

Motto školy: „Pojďme začít spolu“

2. Obecná charakteristika školy

Mateřská škola se skládá ze 3 budov, které jsou v části Slezsko - Ostravského správního obvodu:

Bohumínská 68/450, 710 00 Ostrava – Slezská Ostrava	3 třídy	kapacita 80 dětí
Frýdecká 426/28, Ostrava – Kunčice	1třída	kapacita 28 dětí
Nástupní 19/146, Ostrava – Kunčičky	1třída	kapacita 28 dětí

Výhodná pozice jednotlivých budov MŠ umožňuje rodičům ze širokého okolí využívat tuto školu pro své děti.

Budova Bohumínská 68/450, Ostrava - Slezská Ostrava

Mateřská škola je umístěna v budově panelového typu. Původně sloužila jako společné zařízení jeslí a mateřské školy. Provoz byl zahájen v roce 1972. Společné zařízení působilo do roku 1991, kdy byly jesle zrušeny a do uvolněných prostor byla umístěna další třída. Z původní dvoutřídní se tak stala trojtřídní mateřská škola s původně jednou stabilní ložnicí. Do MŠ jsou přijímány děti ve věku od 2 roku do 7let (v případě odložené školní docházky).

Budova je dvoupodlažní. V prvním podlaží je umístěna třída „Koťátek“, dále výdejna s jídelnou, ředitelna a kancelář administrativní pracovnice. Ve druhém podlaží jsou umístěny třídy „Motýlci“ a „Berušky“.

Kapacita mateřské školy je 80 dětí. Ve všech třídách je heterogenní věkové složení dětí. O děti pečuje ředitelka, šest učitelek a tři správní zaměstnankyně. Dle možností asistenti pedagoga, školní asistenti. Stravu zajišťuje školní kuchyně při ZŠ Bohumínská. Stravu vydává zaměstnankyně školního stravování. V případě zájmu s dětmi pracuje také logopedický asistent.

V roce 2013 byla zahrada zrekonstruována. Je vybavena 2 pískovišti, dřevěnými průlezkami. V zahradě je množství stromů a zeleně, které vhodné pro environmentální výchovu dětí. Je zde umístěn také altán využívaný k výchovně vzdělávací práci přímo na zahradě MŠ. Je plánovaná revitalizace školní zahrady v roce 2024.

V roce 2020 byla mateřská škola vybavena infrasaunou a v roce 2021 keramickou pecí. V roce 2023 bylo v mateřské škole zřízeno polytechnické centrum, které je vybaveno

dílnami, šicím strojem a součásti je také keramická dílna. Mateřská škola je vybavena robotickými pomůckami a sweet boxem.

Naším záměrem je vhodnou a nenásilnou formou připravit děti na bezproblémový přechod do ZŠ. Byli bychom rádi, kdyby se děti i rodiče v mateřské škole cítili dobře, bezpečně a spokojeně.

Snahou všech zaměstnanců je rovněž vypěstovat v dětech kladný vztah k přírodě a její ochraně. Pomocí ekologické výchovy bychom chtěli utvářet u dětí základní dovednosti a návyky. Naším cílem je rozvíjet u dětí individuální dovednosti a schopnosti nenásilnou formou, aby na mateřskou školu vzpomínali s láskou. K tomu účelu slouží na školní zahradě vyvýšené záhony.

Usilujeme o vyváženost spontánních a řízených činností a o dostatečný prostor pro dětské hry. Dbáme na nepřetěžování dětí, kterým se plně věnujeme. Při plánování vycházíme z školního vzdělávacího programu „Začínáme spolu poznávat svět“, třídních vzdělávacích programů, které vycházejí z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání v platném znění. Třídy pracují s prvky alternativního vzdělávacího programu Začít spolu.

Budova Frýdecká 426/28

Budova byla postavena v roce 1921 a sloužila jako mateřská škola, městský úřad, pošta. Budova je jednopodlažní. Mateřská škola se nachází na hranicích města Ostravy a Vratimova. Ode dne 1. 7. 2011 splynula v Mateřskou školu Slezská Ostrava, Bohumínská 68, příspěvkovou organizaci.

Je jednotřídní mateřskou školou s max. kapacitou 28 dětí. Vzhledem ke specifice jednotřídní školy je pro děti vytvářeno rodinné prostředí v malé a kvalitně vybavené škole. Věkové složení dětí je v rozsahu od 2 do 7let (v případě odložené školní docházky), tedy heterogenní.

V přízemí se nachází:

komplex třídy propojený s hernou

- šatna dětí
- dětské sociální zařízení
- výdejna stravy
- hospodářská místnost, šatna zaměstnanců
- sociální zařízení pro zaměstnance školy

V prvním podlaží se nachází:

- stálá ložnice dětí
- dětské sociální zařízení
- kancelář školy
- tělocvična
- skladové prostory a sušárna

- infrasauna

V mateřské škole pracují 2 učitelky a jedna správní zaměstnankyně, která má na starosti vedle úklidu i výdej stravy. Dle možností asistent pedagoga, školní asistent. Pro děti je vytvořeno kvalitní výchovně vzdělávací prostředí s možností poskytování kvalifikované logopedické péče. Vzhledem k velikosti školy jsou zákonní zástupci denně v kontaktu s učiteli a jejich spolupráce je velmi úzká. Mateřská škola je obklopena zahradou, která je po rekonstrukci. Je vybavena moderními hracími prvky, altánem a pískovištěm. Děti mají možnost vycházet do lužního lesa, do vrbiny, k soukromým stájím s koňmi - okolní prostředí navozuje poklidný venkovský ráz a podporuje environmentální vzdělávání dětí.

V roce 2017 došlo k zateplení a dokončení výměny oken, dále k rekonstrukci venkovních zpevněných ploch a také zahrady

Budova Nástupní 19/146 Ostrava – Kunčičky

Budova odloučeného pracoviště se nachází v těsné blízkosti železniční stanice Ostrava – Kunčičky na ulici Nástupní č. 19/146. Má dlouholetou tradici. Původně hornická vila pochází z 19. století a na MŠ byla přestavěna a provoz MŠ zahájen již 28. 10. 1952. Generální oprava budovy proběhla v letech 1980 – 1982. Od 1. 1. 2003 se stala příspěvkovou organizací s názvem: Mateřská škola Ostrava – Kunčičky, Nástupní 19/146, příspěvková organizace. Ode dne 1. 7. 2011 splynula v Mateřskou školu Slezská Ostrava, Bohumínská 68, příspěvkovou organizaci.

V roce 2007 – 2008 zastaralá budova prošla výraznou změnou. Byla provedena výměna oken a vstupních dveří, rekonstrukce umývárny a WC včetně výměny vodovodního potrubí a zateplení celého objektu. Budova dostala svou oranžovou fasádou nový zářivý vzhled.

Mateřská škola je jednotřídní s kapacitou 28 dětí a heterogenním složením. Výhodou MŠ je prostorná herna, samostatná jídelna s výdejnou stravy. Strava je zajišťována dovozem ze školní jídelny při ZŠ ve Slezské Ostravě Bohumínská 67.

Součástí zařízení je i rozlehlá školní zahrada s asfaltovými chodníky a pískovištěm obklopená zelení. Přijímány jsou děti od 2 let do 7let (v případě odložené školní docházky). Příležitosti k sociálním kontaktům dětem dodává spolužití mladších a starších kamarádů.

V mateřské škole pracují 2 učitelky a jedna správní zaměstnankyně, která má na starosti vedle úklidu i výdej stravy. Dále dle možností asistent pedagoga a školní asistent.

3. Podmínky vzdělávání

Vedení školy a všichni zaměstnanci mají maximální zájem na vytvoření pozitivního prostředí pro vzdělávání dětí předškolního věku a proto se ve ŠVP zabýváme také podmínkami vzdělávání, které jsou nedílnou součástí vzdělávacích strategií naší mateřské školy.

Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání vychází ze 7. podmínek vzdělávání, které jsou rozpracovány s ohledem na specifickou a jedinečnost naší mateřské školy. Jde o níže uvedené podmínky:

- věcné podmínky
- životospráva
- psychosociální podmínky
- organizace MŠ
- řízení MŠ
- personální podmínky
- spoluúčast rodičů

3.1. Věcné podmínky v naší mateřské škole:

Vnitřní i venkovní prostory odpovídají normám (především V:410/2005 o hyg. a bezpečnostních požadavcích).

MŠ má tedy dostatečné prostory, které vyhovují frontálním, skupinovým, individuálním i zájmovým činnostem dětí. Třídy a herny jsou vybaveny dětským nábytkem, který je přizpůsoben (dětské stoly a židle) antropometrickým/výškovým požadavkům dětí, TV nářadím, moderními učebními pomůckami, hračkami a nejrůznějším pracovním i přírodním materiálem pro práci dětí v centrech aktivit. Na obnově učebních pomůcek, hraček i materiálů se podílejí jak učitelky, zákonní zástupci dětí, tak i sponzoři.

Program „Začít spolu“ stanovuje podmínky pro umístění pomůcek, materiálu, hraček, knih aj. tak, aby byly všem dětem přístupné a viditelné po celý den. Tyto podmínky bezesbýtku respektujeme, proto veškeré pomůcky a hračky jsou umístěny na dětem přístupných místech, abychom podporovali nejen samostatnost dětí, ale také jejich právo samostatně se rozhodnout a samostatně si vybrat a následně i uklidit hračku či pracovní materiál.

Děti, zákonní zástupci i učitelky se společně podílejí na výzdobě všech prostor MŠ a zahrady, která je součástí MŠ.

Mezi klady - silné stránky věcných podmínek v naší MŠ, nesporně patří:

- + prostředí má pracovní i herní koutky, kde si mohou děti vybírat a volit činnosti
- + dostatečně velké herny, které nejsou zastavěny nábytkem a proto zajišťují možnost pro volný pohyb a rozvoj pohybových aktivit dětí
- + dostatečné prostory, které vyhovují frontálním, skupinovým, individuálním i zájmovým činnostem dětí a jsou rozdělena na centra aktivit.
- + děti mají snadný přístup k hračkám a potřebným materiálům, protože skříňky jsou nízké a bez dvířek

- + děti se samy svými výtvary podílejí na výzdobě prostředí
- + věšákový systém pro lepší skladování a větrání pyžam
- + židle a stoly jsou uzpůsobeny výšce a proporcím dětí
- + opravené sociální zařízení
- + dostatečně vybavené zahrady
- + vybudování knihovny a rodičovské místnosti
- + infrasauna pro děti
- + keramická pec
- + polytechnické centrum

Slabé stránky věcných podmínek:

- nutnost rekonstrukce podlah v chodbách, schodiště, dveří, oprava zpevněných ploch na budově Bohumínská (Opatření – opakovaná písemná žádost o investici Slezská Ostrava – žádost je každoročně obnovována)

3.2. Životospráva v naší mateřské škole:

Strava se do MŠ dováží v tepelných termosech ze ZŠ Bohumínská. Na skladbě jídelníčku se podílí pracovníci školní jídelny a vedoucí školní jídelny ZŠ Bohumínská.

Po celý den je dětem nabízen dostatek různých tekutin a dle režimu dne jsou dodržovány přiměřené intervaly mezi jednotlivými pokrmy. Pitný režim je nastaven ve všech třídách MŠ, dětem jsou od zahájení provozu do jeho ukončení nabízeny tekutiny pokojové teploty – čaj, voda, minerálka, džus, voda – dle možností školní jídelny. Děti nejsou do jídla násilně nuceny. Spolupracujeme úzce se školní jídelnou na zdravém životním stylu, namátkově konzultujeme spotřební koše a skladbu jídelníčku.

Rodiče mohou děti přivádět do MŠ dle svých možností v průběhu dopoledne tak, aby nenarušili program činností, ale zároveň mohli reagovat na neplánované události v životě MŠ i ve svém soukromí.

Dle kvality ovzduší, kterou pravidelně sledují učitelky, jsou děti každodenně na školní zahradě, na vycházce, či v areálu cvičiště, kde využíváme dřevěných průlezek a dalšího vybavení. Při nevhodném počasí využívají děti prostory školy.

Do programu MŠ jsou každodenně zařazovány pohybové aktivity dětí a to formou řízených tělovýchovných chvil, pohybových her a pobytu venku.

V rámci odpoledního odpočinku plně respektujeme potřeby dítěte vzhledem k jeho individuální potřebě spánku či odpočinku. Děti s nižší potřebou spánku se po vyslechnutí pohádky nebo relaxační hudby mohou přesunout do třídy a volit klidové aktivity, případně věnovat se manipulačním činnostem či prohlížení knih a časopisů na lehátku.

Samozřejmostí je také vedení dětí ke správným hygienickým návykům – pravidelné mytí rukou.

Personál mateřské školy se snaží být v rámci životosprávy a zdravého životního stylu příkladem a vzorem pro děti.

Mezi klady - silné stránky životosprávy v naší MŠ, nesporně patří:

- + dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava+ kvalitní pitný režim během celého dne
- + respektování individuálních potřeb jídla - děti nejsou nuceny do jídla
- + dostatek pohybu dětí během celého dne
- + každodenní pobyt venku, dle počasí
- + sledování aktuálního stavu ovzduší
- + dětem s menším spánkovým potenciálem jsou nabízeny klidové činnosti

Slabé stránky životosprávy:

- strava je dovážena ze školní jídelny základní školy Bohumínská a podmínky školy neumožňují, aby strava byla vařena přímo v MŠ
- nemožnost ovlivnění skladby jídelníčku

- inverze (nezdravé ovzduší je řešeno využitím dotačního programu Statutárního města Ostravy z Fondu pro děti ohrožené znečištěním ovzduší)

3.3. Psychosociální podmínky v naší mateřské škole:

Třídy v mateřské škole jsou seskupeny heterogenně. pro děti ve věku 2-7 let. Jako velkou výhodu vidíme možnost učení nápodobou, sociální učení. Nevýhodou je náročnost přípravy programu pro všechny věkové skupiny.

Děti tedy neúměrně nezatěžujeme, naopak navazujeme přirozené prostředí pohody, klidu a relaxace. Hlavní zásadou je rovné postavení všech dětí. Učíme je znát a uplatňovat potřebný řád a pravidla společného soužití. Pokyny jsou jasné a srozumitelné.

Ve vztahu mezi učitelkou, zákonným zástupcem a dítětem prosazujeme navození vzájemné důvěry, tolerance, ohleduplnosti, pomoci a podpory. K posílení vzájemných vztahů mezi školou a rodinou využíváme osobních a písemných konzultací, individuálních pohovorů, společného hodnocení úspěšnosti dítěte, účasti rodiče v MŠ, anket...

Poskytujeme adaptační program pro nově příchozí děti. Rok před nástupem do MŠ mohou zákonní zástupci navštěvovat všechny akce pořádané naší školou, jako jsou karnevaly, sportovní hry, zahradní slavnosti aj. Dva měsíce před docházkou do MŠ mohou navštěvovat na omezenou dobu i denní činnosti. Při zahájení docházky mohou být zákonní zástupci přítomni ve třídě po dobu nezbytně nutnou pro adaptaci jejich dítěte.

Každá třída mateřské školy také společně s dětmi tvoří a formuluje pravidla třídy – pravidla společného soužití ve třídě, která usměrňují a jasně stanovují hranice vzhledem k chování, jednání a projevování se dětí. Pravidla jsou umístěny ve třídách.

Mezi klady - silné stránky psychosociálních podmínek v naší MŠ, nesporně patří:

- + děti i dospělí se cítí v MŠ dobře, spokojeně a bezpečně
- + nově příchozí dítě má možnost se postupně adaptovat na nové prostředí i situaci
- + umístění sourozenců v jedné třídě
- + pedagog respektuje potřeby dětí, nezatěžuje děti spěchem, navozuje klid a pohodu
- + volnost a osobní svoboda je vyvážená s dodržováním pravidel dané třídy
- + MŠ je maximálně otevřená rodičům a společenským institucím
- + ve vztazích mezi dospělými a dětmi je důvěra, ohleduplnost, zdvořilost a vzájemná pomoc
- + dětem se dostává jasných a srozumitelných pokynů
- + je umožněna diskuse mezi dětmi navzájem i dětmi a dospělým
- + pravidelné střídání aktivity a odpočinku
- + třídy jsou děleny heterogenně
- + učitelky dětem umožňují dané činnosti zvládat samostatně

Slabé stránky psychosociálních:

- naplněnost třídy při využití výjimky (až 28 dětí)

3.4. Organizace v naší mateřské škole:

Organizace chodu mateřské školy umožňuje dětem střídání spontánních, částečně řízených i řízených aktivit a podporuje volbu mezi nabízenými činnostmi. Využíváme činnosti individuální, skupinové i frontální.

Třídy jsou naplňovány do počtu 28 dětí (při využití výjimky), ve třídě Koťátka do počtu dětí 24. Dopolední aktivity probíhají vždy na třídách případně exkurzích, v případě hezkého počasí na zahradě a v altánu. Odpolední činnosti po svačince probíhají v rámci jednotlivých tříd, v případě hezkého počasí také na zahradách.

Režim dne je nastaven rámcově. Pevně jsou zakotveny pouze časy související s podáváním jídel. Učitelé pružně a flexibilně reagují na změny vycházející z potřeb dětí, aktuální vzdělávací situace, akcí v mateřské škole atd.

Provoz:

Budova	Od	Do
Bohumínská	6,00	16,15
Frýdecká	6,15	16,15
Nástupní	6,00	16,00

Režim dne: Je orientační, na jednotlivých pracovištích se téměř neliší a je rozpracován ve školním řádu a je uveden rovněž v třídních vzdělávacích plánech.

6,00-8,30 hod.	spontánní činnosti a individuální činnosti ve třídě. Na odloučeném pracovišti na ul. Frýdecká otevřeno od 6,15 hod.,
8,30 – 8,50	cvičení, pohybové chvílky, PH, ranní cvičení dle plánu
8,50 - 9,10 hod.	hygiena, svačina
9,10 - 9,50 hod.	ranní komunitní kruh, centra aktivit, řízené činnosti
9,50 - 12,00 hod.	hygiena, oblékání, pobyt venku
12,00 - 12,20 hod.	převlékání, hygiena, oběd
12,20 - 14,20 hod.	hygiena, odpolední odpočinek, klidové činnosti pro děti s nižší potřebou spánku, vzdělávací činnosti pro děti s individuálním vzdělávacím plánem
14,20-16,15 hod.	hygiena, odpolední svačina, odpolední činnosti – individuální činnosti, možnost dokončení dopoledních činností, pohybové činnosti. Na odloučeném pracovišti na ul. Nástupní je provoz do 16,00 hod.

Mezi klady - silné stránky organizace v naší MŠ, nesporně patří:

+ denní řád je dostatečně pružný

+ plánování činností vychází z momentálních potřeb, zájmu a individuálních možností dětí

- + uplatňování individuálních, ale i skupinových a frontálních forem práce ve třídě během celého dne
- + děti jsou podněcovány k experimentování
- + děti mohou pracovat svým tempem
- + děti mají volný přístup k hračkám, které jsou v dohledu i dosahu
- + respektuje se adaptační režim dětí
- + dodržování pravidel třídy a tedy skupinového soužití
- + možnost vytvářet pravidla samotnými dětmi, diskutovat o nich, měnit je
- + práce a aktivity v centrech aktivit umožňují dětem volit si činnosti dle schopností a ne pouze dle věku

Slabé stránky organizace:

- některé děti se scházejí až příliš pozdě a nemají dostatek času ke spontánní hře

3.5. Řízení MŠ v naší mateřské škole:

Vedení školy prosazuje a usiluje o skutečnost, aby zaměstnanci pracovali jako tým ve prospěch dětí. Povinnosti a pravomoci všech zaměstnanců jsou stanoveny ve vnitřních dokumentech školy. Pracovníci MŠ byli seznámeni s povinnostmi a pravomocemi, znají úkoly v oblasti své práce i bezpečnosti.

Informační systém v MŠ je funkční a probíhá formou nástěnek, porad, individuálních pohovorů, e-mailu... MŠ poskytuje informace veřejnosti a zákonným zástupcům formou:

- nástěnek v MŠ
- www stránek
- třídních schůzek
- individuálních pohovorů
- dne otevřených dveří

- společných akcí
- informací uvedených v Slezskostravských novinách vydaných zřizovatelem.

Na MŠ Bohumínské byla jmenována statutární zástupkyně, která má příplatek za vedení a snížený úvazek u dětí dle platné legislativy. Při nepřítomnosti ředitelky je plně odpovědná za veškeré dění na subjektech dle pracovní náplně. Na budově MŠ Nástupní a Frýdecká byla ustanovena statutární zástupkyně pro dané pracoviště, která má příplatek za vedení a snížený úvazek u dětí dle platné legislativy s pravomocemi danými náplní práce.

Vedení školy zajišťuje spolupráci se zřizovatelem, orgány státní správy i spádovými ZŠ.

Mezi klady - silné stránky řízení v naší MŠ, nesporně patří:

- + povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny
- + je vytvořen funkční informační systém v MŠ i navenek
- + pedagogové pracují jako tým, radí se, diskutují, řeší vzniklé problémy
- + ředitelka podporuje zaměstnance v jejich práci
- + získání certifikátu silné pracoviště pro rok 2020-2022

Slabé stránky řízení MŠ :

- větší potřeba finančních prostředků na ohodnocení zaměstnanců
- vysoká míra fluktuace zaměstnanců

3.6. Personální a pedagogické podmínky

Mateřská škola má plně kvalifikované učitele/učitelky. Na každé třídě pracují 2 učitelky a je zajištěn jejich překryv, pokud toto lze z organizačních důvodů zajistit. Na třídách mohou pracovat také: asistent pedagoga (v případě doporučení PPP, SPC) a také školní asistent (v případě vypsání a získání dotačního titulu) Pro jednotlivá odloučená pracoviště jsou jmenovány zástupkyně ředitele. Provozní pracovníci pro výdej stravy a úklid jsou na každém zařízení. Součástí pracovního týmu je také administrativní a spisový pracovník – finanční referent.

Mezi klady - silné stránky personálního a pedagogického zajištění v naší MŠ, nesporně patří:

- + všichni pedagogové mají odbornou pedagogickou způsobilost, tedy vzdělání pedagogického směru minimálně na SpgŠ
- + v teamu jsou speciální pedagogové – logopedický asistent

+ zástupkyně ředitelky sleduje a udržuje profesní růst zaměstnanců, je vytvořen plán DVPP

Slabé stránky personálního a pedagogického zajištění MŠ sebou nesou i možnosti opatření, kterými by bylo možno je minimalizovat a zamýšlet se nad jejich řešením:

- velká migrace zaměstnanců – odchody na mateřskou, dokončené vzdělání v oblasti spec. ped Mgr. a odchod do spec. školství

Komentář ředitelky MŠ

Kolektiv školy se stabilizuje. Zaměstnanci jsou v mladším věku a s tímto spojené odchody na mateřské dovolené. Věkové složení umožňuje další studium učitelek na vysoké škole v oborech speciální pedagogiky a diagnostiky i předškolní pedagogiky avšak s tímto je spojená migrace do spec. Školství (na ZŠ). Problémem je poté zajištění kvalitních a probraných učitelek, kterých je momentálně velký nedostatek.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků je zajišťováno pro pedagogické pracovníky na akreditovaných akcích MŠMT, KVIC, NIDV, MaP, Ostravské univerzitě a organizací vlastních školení v rámci projektů k inkluzivnímu vzdělávání a MaP Ostrava. Učitelky po absolvování vzdělávacích akcí informují kolegyně o nových poznatcích týkajících se vzdělávání dětí předškolního věku.

3.7. Spoluúčast rodičů v naší mateřské škole

MŠ respektuje legislativu týkající se nakládání s osobními údaji dětí i zákonných zástupců, kteří na začátku docházky dítěte do MŠ podepisují „SOUHLAS SE ZPRACOVÁNÍM OSOBNÍCH ÚDAJŮ“.

Osobní údaje jsou vedeny s velkou obezřetností dle směrnice GDPR.

Mezi klady - silné stránky spolupráce s rodiči v naší MŠ, nesporně patří:

- + možnost zákonných zástupců podílet se na dění v MŠ (účastnit se různorodých akcí v MŠ)
- + možnost vstupu zákonných zástupců i prarodičů do třídy nejen v adaptační fázi, ale kdykoli po domluvě s pedagogy
- + každodenní formální i neformální rozhovory s rodiči o dítěti i dění v MŠ
- + nabídka anket a dotazníků pro zákonné zástupce
- + spolupráce se zapsaným spolkem Kameňáček
- + aktuální informovanost všech příchodících na nástěnkách o dění v MŠ
- + dobrá spolupráce se zákonnými zástupci
- + zprostředkování speciální péče pro děti, poskytnutí kontaktů

Slabé stránky spolupráce s rodinou v naší:

- pracovní vytíženost zákonných zástupců
- obtížnější začátky navázání spolupráce s některými zákonnými zástupci

Zákonní zástupci se mohou podílet společně s pedagogy na těchto činnostech:

- Adaptační proces dítěte
- Tvorba třídního plánu
- Připomínkování školního vzdělávacího programu
- Společné orientační poznámky o rozvoji dítěte, tvoření dětského portfolia
- Návrhy na další možná řešení
- Účast na akcích pořádaných MŠ (Mikulášská, vánoční a velikonoční dílny, besídky ke dni matek apod. ...)
- Vedení kroužků
- Doprovod na akce (plavání, exkurze, divadla, výlety, ZOO...)
- Účast na výletech a rodinných výletech pořádaných MŠ
- Spoluúčast na enviromentálních vycházkách
- Brigády na zvelebení školy a školní zahrady
- Spolek rodičů a přátel školy - Kameňáček

4. Organizace vzdělávání

Mateřská škola sídlí celkem ve 3 budovách, ve kterých jsou umístěny jednotlivé třídy, které se naplňují do 28 dětí (1 třída do počtu 24 dětí). Při výuce se střídají učitelky a dle možností vypomáhají asistenti pedagoga (v případě přidělení PPP či SPC) a 1 školní asistent (projekt).

V budově mateřské školy na ulici Bohumínské jsou umístěny 3 třídy – I., II. a III., v budově na ul. Frýdecká 1 třída, v budově na ul. Nástupní 1 třída.

Třída Kotátko (I.) – naplňuje se do 24 dětí ve věku od 2 do 7 let (výjimka v počtu dětí byla schválena). Třída je zaměřena na estetické projevy dětí, na rozvoj pohybových dovedností a bezpečnost. Paní učitelka, učitel vede v případě zájmu kroužek pro předškolní děti, ředitelka mš je zároveň logopedickým asistentem.

Třída Motýlci (II.) – naplňuje se do 28 dětí ve věku od 2 do 7 let (výjimka v počtu dětí byla schválena). Třída se také zaměřuje na ekologii, rozvoj v oblasti estetiky a bezpečnost.

Třída Berušky (III.) – naplňuje se do 28 dětí ve věku od 2 do 7 let (výjimka v počtu dětí byla rovněž schválena). Tato třída se specializuje taktéž na ekologii a na rozvoj pohybových dovedností a estetické projevy dětí a bezpečnost.

Třída , na ul. Frýdecké Medvídkov - naplňuje se do 28 dětí ve věku od 2 do 7 let (výjimka v počtu dětí byla rovněž schválena). Tato třída se specializuje taktéž na ekologii a na rozvoj pohybových dovedností a estetické projevy dětí a bezpečnost.

Třída , na ul. Nástupní - naplňuje se do 28 dětí ve věku od 2 do 7 let (výjimka v počtu dětí byla rovněž schválena). Tato třída se specializuje taktéž na ekologii a na rozvoj pohybových dovedností a estetické projevy dětí a bezpečnost.

Nadstandardní aktivity v naší MŠ jsou bezplatné.

Kritéria pro přijímání dětí:

Přednostně budou přijímány děti, které splní následující kritéria:

Kritérium		Body	Termín splnění kritéria:
** Trvalý pobyt dítěte	Trvalý pobyt mimo SMO	0	ke dni podání žádosti
	Trvalé bydliště ve SMO (mimo Slezská Ostrava)	15	ke dni podání žádosti
	Trvalé bydliště v obvodu Slezská Ostrava	20	ke dni podání žádosti
* Věk dítěte	5 let (a starší pro případ odkladu školní docházky)	15	ke dni 31. 8. daného roku
	4 roky	10	ke dni 31. 8. daného roku
	3 roky	5	ke dni 31. 8. daného roku
	2 roky	0	ke dni 31. 8. daného roku
Individuální situace dítěte	Mateřskou školu ve školním roce 2023/2024 navštěvuje sourozenec dítěte (netýká se dětí dvouletých)	6	ke dni podání žádosti
	Dítě se hlásí k celodennímu vzdělávání	1	ke dni podání žádosti
	Dítě se hlásí k polodennímu vzdělávání	0	ke dni podání žádosti
V případě nedostatečné kapacity a rovnosti bodů budou děti seřazeny dle data narození (den, měsíc, rok) v tomto pořadí			

* splnění této podmínky doloží zákonný zástupce předložením rodného listu uchazeče

** splnění této podmínky doloží zákonný zástupce předložením občanského průkazu, u uchazečů cizinců předloží zákonní zástupci platné povolení k pobytu na území ČR.

U 2 letých dětí zákonný zástupce doloží do 3 let dítěte, že bylo řádně očkováno, v případě, že tak neučiní, bude toto důvodem k ukončení docházky do MŠ dítě plnící povinné předškolní vzdělávání nemusí dokládat řádné očkování.

S kritérii jsou zákonní zástupce seznámeni v den vyhlášení zápisu na stránkách školy a při převzetí žádosti o přijetí dítěte v době zápisu.

5. Charakteristika školního vzdělávacího programu

Citace z knihy: Vzdělávací program „Začít spolu“ – metodický průvodce pro předškolní vzdělávání. Autorky: Juliana Gardošová a Lenka Dujková, která pro nás byla inspirací při tvorbě ŠVP.

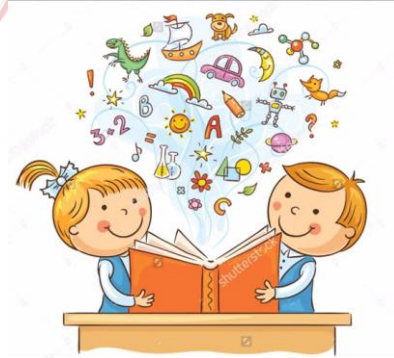
„...Program začít spolu buduje základy pro postoje, znalosti a dovednosti životně důležité pro člověka, který se bude vyrovnávat s nároky a problémy tohoto století. Připravuje děti, aby se v budoucnu aktivně zajímaly o učení, uměly se efektivně učit, učení je bavilo a nebylo pro ně spojeno s nadměrným stresem. Uznává, oceňuje a podněcuje vývoj těch charakteristických rysů osobnosti, které budou v rychle se měnící době obzvlášť potřebné....“

Hlavní cíle vzdělávacího programu:

- vnímat změny, učit se je přijímat a aktivně se s nimi vyrovnat
- učit se kriticky myslet, rozpoznávat problémy a řešit je
- umět si vybírat a nést za svou volbu odpovědnost
- být tvůrčí a mít představivost
- sdílet zájem a odpovědnost vůči obci, zemi a prostředí, ve kterém žijeme
- vytvářet si zdravé životní návyky a postoje

Hlavní principy programu:

- individualizace
- centra aktivit
- spolupráce s rodiči
- tematické plánování
- integrované učení hrou

Bez ohledu na to, kde žijí, budou muset dnešní děti čelit po celý svůj život změnám: sociálním a politickým, změnám prostředí, změnám ve vědě a technice, změnám v průmyslu vedoucím ke změnám na trhu práce apod. Program Začít spolu, z jehož principů vycházíme, uznává, oceňuje a podněcuje vývoj těch charakteristických rysů osobnosti, které budou v rychle se měnící době obzvlášť potřebné. Intenzivně rozvíjí tři klíčové životní dovednosti dnešní doby:

1. komunikaci
2. spolupráci
3. řešení problémů

Program je postaven tak, aby vyhovoval zvláštním individuálním potřebám i kulturním tradicím naší země. Mezi naše hlavní záměry patří:

- Důraz na individuální přístup ke každému dítěti.
 - umožňovat každému dítěti, aby se vyvíjelo vlastním tempem
 - stanovit pro každé dítě v případě potřeby individuální plán

- tematicky plánovat činnosti podle zájmu a potřeb dětí, vytvářet projekty
- integrovat individuální cíle do obvyklých denních činností a do celkového týdenního plánu
- Vedení dětí k samostatnému rozhodování-k volbě a odpovědnosti.
- Rozvíjení schopností, znalostí a dovedností dětí prostřednictvím plánované činnosti, center aktivit, koutky a pozorování.
- nadále pracovat v centrech aktivity a koutcích, doplnit je vhodnými pomůckami, se kterými si mohou děti hrát, zkoumat je. Takto připravit podmínky pro integrované (celostní) učení.
- Důraz na účast rodiny.
 - rodinu brát jako prvotní a nezastupitelnou ve výchově dětí
 - komunikační strategie vzhledem k zákonným zástupcům
 - učitelky nabízí odbornou literaturu a pedagogickou konzultační poradnu zákonným zástupcům
 - vytvářet i nadále podmínky zákonným zástupcům pro aktivní zapojení do výchovných činností dětí v průběhu celého dne, vytvářet prostor pro spolurozhodování, vzájemnou odpovědnost vždy po předběžné dohodě s učiteli.
 - vytvářet dobré partnerské vztahy mezi rodinou a týmem školy
- Inkluze dětí se speciálními vzdělávacími potřebami
 - vytvářet podmínky pro inkluzivní vzdělávání, zařazení dětí se speciálními potřebami (samostudium učitelek, odborné semináře, spolupráce s neurologem, pediatrem, psychologem, PPP, SPC, rehabilitačním centrem)

Program pomáhá našim dětem vytvářet vlastní porozumění:

- fyzikálnímu světu – prostřednictvím činností jako měření, vážení, stavby z kostek, práce se dřevem, hraní s pískem a vodou, užívání kladek a provazů, míchání barev;
- sociálním a kulturním informacím – prostřednictvím her, vaření, četby příběhů, dramatických her, účastí na obecních akcích a rozhovorů o nich;
- logice a matematice – měření, srovnávání, počítání, objevování ekvivalentů, logické řazení do sledu, třídění, klasifikace atd.;
- vztahu mezi psaným a mluveným slovem – prostřednictvím častého kontaktu s knihami, písmeny, předčítáním, zapisováním toho co řeklo, učitelkou, vlastním „psaním“ a „čtením“, častým kreslením obrázků, poslechem pohádek, příběhů, vyjadřováním vlastních myšlenek a prožitků.

Program posiluje u našich dětí:

- Fyzický vývoj – prostřednictvím chůze, běhu, skoků, a poskoků, hodů, lezení, základními gymnastickými prvky, turistikou, sezónními činnostmi, míčovými hrami, zvládáním překážkové dráhy na školní zahradě.

- Sociálně emocionální vývoj – prostřednictvím řešení sporů a různých, vyjadřování pocitů, kontroly impulsu, vzájemné úcty a péče mezi dětmi navzájem a ve vztahu k dospělým, iniciativních počátků a následování, sdílení, péče o materiály a spolupráce s druhými.
- Intelektový vývoj – vede děti k samostatnému myšlení, k tvořivosti, k prozkoumávání věcí do hloubky, k chápání dění na základě vlastního experimentování, pozorování a objevování rozvíjí jazyk i matematicko-logické představy dětí.

Program poskytuje našim dětem:

- Dostatek času na prozkoumávání prostředí.
- Příležitost učit se mnoha cestami: vařením, kreslením, malováním, modelováním, zpěvem a tancem, diskusemi, stavěním, dramatickými hrami, činnostmi venku, prohlížením knih a časopisů, práci se dřevem, papírem, písmeny, pískem a vodou, pozorováním, pokusy a objevy.
- Příležitost učit se způsobem, který vyhovuje individuálnímu stylu každého dítěte, ať již jde o rychlost, délku učení, podíl aktivity a pasivity při učení. Učení činnostmi, hrou, poslechem, pozorováním, nápodobou, vlastním pokusem a omylem, metodou přirozených následků–klidné a bezpečné místo, kde mohou prozkoumávat svoje pocity, dopouštět se chyb, napravovat je a řešit konflikty.
- Místo, kde mohou veřejně vystavit svoji práci.
- Ocenění a pozitivní hodnocení osobní aktivity dítěte. Každé dítě potřebuje zažít úspěch.

V programu ZaS jsou třídy a herny uspořádány tak, aby v nich byl prostor rozdělen do částí - center aktivit. Jsou to pracovní koutky, částečně uzavřené, které umožňují hru i tvůrčí práci a tematickou tvorbu jednotlivcům i skupině dětí. Děti se učí tím, že si hrají a pracují s různými předměty a materiály, které jsou k dispozici v každém z center. Učí se navzájem nápodobou, pozorováním... Tím, že pracují v malých skupinkách mohou spolu přirozeně komunikovat, řešit problémy, rozhodovat se, procvičovat si vyjadřovací schopnosti, učit se chápat a akceptovat rozdíly mezi lidmi. Jsou tak vedeny k samostatnosti a spolupráci. Děti si samostatně vybírají, v kterém CA budou pracovat. Mají tedy možnost volby. S touto možností jsou vedeny také k odpovědnosti za svou volbu (zvolenou činnost dokončit, po činnostech uklidit v CA). Zákonní zástupci se mohou aktivně účastnit každodenních činností ve třídách po dohodě s učiteli.

Ve třídách máme tato centra:

- Domácnost - je vybavena nábytkem a předměty, které bývají v kuchyni. Děti v tomto centru mohou např. připravovat zeleninový nebo ovocný salát, přípravu pomazánek, pečení buchek a cukroví apod.
 - probíhají zde hlavně napodobivé hry a námětové hry
 - děti napodobují dospělé a učí se řešit a chápat různé situace
 - rozvíjí se inteligence dětí, jazykové schopnosti, sociální cítění a citová stránka
- Ateliér - je vybaven pastelkami, voskovkami, fixy, tužkami, suchými pastely, rudkou, barvami prstovými, vodovými, temperovými, kelímky na vodu, hadříky

na utírání, štětci různých velikostí, molitanovými houbičkami, špejlemi, modelovacími hmotami a podložkami, tvarovátka, razítka, výkresy a papíry různých rozměrů a barev, nůžkami, lepidlem, stužkami, bavlnkami, vlnami, látkami, časopisy. Veškeré vybavení je také přizpůsobeno pro leváky. Mezi aktivity, které jsou v tomto centru prováděny patří např. malování na dané téma, modelování, koláže, kašírování, vystřihování apod.

- je charakteristický výtvarnými činnostmi, které podporují tvořivost, zvědavost,
 - představivost, činorodost, tvůrčí myšlení, city a sociální citění
- Dílna - je vybavena materiálem a nástroji, se kterými se děti mohou setkat v dílnách svých rodičů či prarodičů. Toto centrum je tedy vybaveno ponkem a pracovním nářadím a materiály jako jsou např. dřevěné odřezky, plastové láhve a špunty, korek, krabice, lepenka, polystyren, drátky, nefunkční telefon, tranzistor apod. Děti v tomto centru mohou vyrábět makety, zhotovovat předměty, zatloukat hřebíky do tvarů, vytvářet ozdobné předměty z drátků apod.
 - je pracovně – technické centrum, kde se rozvíjí síla, koordinace, sebedůvěra,
 - sebeovládání, sociální citění i kooperace
- Knihy a písmena - jsou vybaveny policemi se spoustou knih, časopisů, atlasů a encyklopedií s různými tématy, tabulí, mapami. Sešity pro každé dítě, složkou s grafickými cviky, pastelkami, tužkami, nůžkami, lepidlem, razítka čísel a písmen, písmena různých velikostí a z různých materiálů, počítač, psací stroj. Děti přirozeně vnímají čtení a psaní v celé třídě, vše ve třídě je popsáno, třída je vyzdobena pomocí čísel a písmen. Děti v tomto centru mohou např. řešit labyrinty, pracovní listy, grafické cviky, opisovat, vystřihovat a tvořit si vlastní knihu k tématu, poslouchat pohádky, seznamovat se s knihou, hrát dětské scrabble, opisovat písmena na počítači, psacím stroji, obtiskovat razítka podle předlohy apod.
 - dítě se zde seznamuje s knihou, literaturou, ilustrátory, písmeny a čísly
 - zde je také místo pro diskusi, vyslovení svého názoru, místo pro naslouchání
- Dramatizace - je vybavena zařízením malého pokoje, křesílky, stolem, převleky k napodobivým a námětovým hrám jako jsou oděvy, doplňky, klobouky, brýlemi, botami, kabelkami, loutkami, panenkami, kočárky. Děti zde mají prostor pro napodobivé a námětové hry.
 - je pracovně – technické centrum, kde se rozvíjí síla, koordinace, sebedůvěra,
 - sebeovládání, sociální citění i kooperace
- Pokusy a objevy - centrum je vybaveno různými přírodními materiály a pomůckami, lupou, mikroskopem, zkumavkami, nádobami, vahou, baterkou, materiálem, který si děti nasbíraly samy. Děti zde mohou pozorovat pod lupou nebo mikroskopem rostliny, hmyz, další materiál, dělat pokusy a ty zaznamenávat do knihy pokusů, vytvářet různé odlitky, pozorovat růst vlastní rostliny, pečovat o zvířátko apod.
 - jsou zde zařazovány praktické činnosti, které vytvářejí znalosti z přírodních věd
 - děti zde experimentují, pozorují, zkoušejí a srovnávají

- Kostky - jsou vybaveny kostkami různých velikostí, tvarů a z různých materiálů, autíčky, značkami, dopravním kobercem, figurkami zvířat a lidí. Děti zde mohou kostky třídit, vytvářet stavby, hrát si na dopravu, stavět podle plánu apod.
 - děti si zde upevňují matematické představy (velikost, tvar, počet, barva, třídění, řazení, poloha, směr, pořadí...)
 - výrazně se zde rozvíjí sociální a jazykové schopnosti, jemná i hrubá motorika
- Manipulační a stolní hry - jsou vybaveny pexesy s různými tématy, dominy, puzzle, stavebnicemi, skládkami, mozaikami, kuličkami a perličkami, magnety, společenskými hrami, pomůckami pro rozvoj smyslů - hmatovým pytlíkem apod. Děti zde mohou např. skládat puzzle, mozaiky, hrát společenské hry, navlékat korálky, stavět stavby např. z lega, sevy, chevy apod.
 - procvičuje se zde jemná motorika, koordinace ruka x oko
 - rozvíjí se zde osobnost
- Voda – písek - centrum je vybaveno kontejnerem na vodu nebo písek, lopatkami, bábovičkami, kbelíky, trychtýři, odměrkami, sítkami, mušlemi a jinými přírodninami, plovoucími hračkami a plastelínou. V tomto centru mohou děti např. přelévat vodu vodními mlýnky, hrát si s plovoucími hračkami, hrát si na praní prádla, stavět stavby z písku i s pomocí přírodnin, pozorovat jak taje led a jeho čistotu apod. Ve třídách kde není dostatek prostoru je toto centrum situováno na školní zahradu.
- Hudba - vybavena klavírem, případně elektrickými varhany, orfovými hudebními nástroji, hudebními nástroji, které si vyrobily samy děti apod. Děti zde mohou např. zpívat písně, hrát jako doprovod k písním, vytleskávat melodii, poslouchat klasickou hudbu, řešit hudební hádanky.
 - podporuje rytmicko - melodický rozvoj dítěte, sociální citění, jazykový vývoj,
 - rozvíjí pojmové i abstraktní myšlení, jemnou motoriku
 - volbou písní lze mnohé procvičit (číslice, písmena, zvířata, jména...)
- Školní zahrada - je vybavena prolézačkami, houpačkami, pískovištěm, záhonkem dětí, hřištěm pro míčové hry, dopravním hřištěm, odrážedly, koloběžkami, kolem, hračkami na písek, sportovním náčiním, bazénkem apod. Školní zahrada je využívána pro pobyt dětí venku. Součástí pobytu venku však může být také vycházka do okolí školy, výlet apod.

Součástí center aktivit je cvičení dětí, které probíhá formou ranního cvičení, pohybové chvilky a protahování těla s pohybovými hrami.

Obecně platí:

Program vyhovuje dětem, pedagogům, rodičům i ostatním zaměstnancům školy pro svou otevřenost, variabilitu, různorodost a možnost projevení vlastní osobnosti.

MŠ pro děti nabízí tyto aktivity, které se v průběhu platnosti ŠVP mohou měnit:

Sportovní hry
Výtvarné a pracovní činnosti
Pohybové a taneční hry
Malý předškolák
Jóga

Nadstandardní aktivity jsou bezplatné a probíhají v odpoledních hodinách.

Dále dětem zajišťujeme dle požadavků zákonných zástupců následující:

- předplavecký kurz
- lyžařský kurz
- ozdravné pobyty
- divadelní představení – probíhají jak v MŠ, tak v rámci kulturních zařízení města Ostrava (Divadlo loutek, Dům kultury Vratimov atd.)
- návštěvy ZOO s odborným výkladem
- jednodenní výlety do okolí Ostravy
- víkendové akce
- návštěvy knihoven

Pro širokou veřejnost organizuje naše MŠ:

- Jablíčkový den
- Mikulášskou nadílku
- Vánoční dílny
- Dětský karneval
- Velikonoční dílny
- Kunčické svícení
- Zahradní slavnosti
- Pasování předškoláků
- Besídky pro maminky
- Projektové dny – den otců, robotika, polytechnika
- Vzdělávací akce s psychologem
- Den otevřených dveří

Formy a metody práce s dětmi v MŠ jsou založeny na přímých zážitcích dítěte, podporují jejich zvědavost, potřebu objevovat, radost z učení a zájem poznávat vše nové.

Ve své práci využívají učitelky tyto metody a formy práce s dětmi:

- Metoda prožitkového a kooperativního učení hrou a činnostmi
- Situační učení – srozumitelné a praktické ukázky
- Spontánní sociální učení – princip přirozené nápodoby
- Didakticky zacílené činnosti – motivovaná činnost nabízena dítěti se spontánním a záměrným učením (skupinová a individuální)
- Princip vzdělávací nabídky – dítě si samo volí činnost a aktivně se jí účastní
- Činnosti experimentálního, objevného a vědátorského charakteru
- Aktivita spontánní, částečně řízení i řízení
- Frontální, skupinové, ve dvojicích, individuální i individualizované metody práce

6. Vzdělávací obsah

Vzdělávací obsah, tedy uspořádání učiva - informací do integrovaných bloků (dále jen IB) je podstatnou částí ŠVP. IB vytváříme proto, že vyhovují psychologickým i didaktickým specifikům vzdělávání dětí předškolního věku. Jsou totiž pro děti přirozeně motivující, uchopitelné, přehledné a především využitelné v jejich dalším životě. Témata IB by se měla volit dětem blízká a srozumitelná, měly by vycházet z potřeby osvojovat si poznatky a dovednosti v reálných situacích. Děti by se v IB měly něčemu smysluplnému naučit a následně si to vyzkoušet a uplatnit v běžné praxi, jinými slovy musí přispět k rozvoji a učení dětí, získávání dovedností, poznatků a rozvoji intelektuálních i praktických činností. Je také vhodné, aby IB byly dostatečně široké a obecné, aby bylo možné jejich specifické rozpracování v třídních vzdělávacích programech. Každá MŠ si IB navrhuje a rozpracovává sama, proto mohou vycházet plně z potřeb daných dětmi, pedagogy, MŠ.

Věci, rostliny, zvířata, lidé a jevy kolem nás – toto jsou náměty, které jsou uspořádány do čtyř integrovaných bloků. Obsah bloků je dán ŠVP. Učitelky vycházejí z rámce ŠVP a pro každou třídu si zpracovávají Třídní vzdělávací program (TVP), respektuje rozdílné potřeby dětí (smíšené třídy), chrání jejich duševní a tělesné zdraví, umožňuje získávání znalostí a dovedností, napomáhá vzniku a prohlubování nových přátelství. Vytváří v dětech vědomí svobodné volby i odpovědnost za své jednání. Zásadou TVP je, že respektuje věk dětí, jejich zvláštnosti a jedinečnost, předpoklady, jejich tužby i budoucí potřeby. Respektuje zásady primární prevence sociálně patologických jevů a seznamuje děti se zásadami zdravého životního stylu. Podporuje pohybové dovednosti a současně seznamuje s ekologií.

Integrované bloky jsou založeny na pravidelném střídání ročních dob a tudíž na přirozeném sepětí člověka s přírodou. Bloky se pravidelně prolínají, doplňují a vzájemně obohacují.

1. Integrovaný blok:

Podzim /září říjen listopad/

motivační prvek - co je nové poznejme to, sledujeme změny

E. Petiška – Pohádkový dědeček, co je

2. Integrovaný blok:

Zima /prosinec, leden, únor /

„Kolik barev zima má, Království sněhu, ledu a svátků“

– motivační prvek – zimní tradice

M. Tetourová – Svět plný sluníček

3. Integrovaný blok:

Jaro /březen duben, květen/

– „Na louce a u vody“ – motivační prvek

M. Tetourová – Svět plný sluníček

4. Integrovaný blok:

Léto /červen, červenec/

– „Jak se kluci neuměli spočítat“ – motivační prvek

E. Petiška – Pohádkový dědeček

Vzdělávací oblasti

V integrovaných blocích vycházíme z pěti oblastí, které se budou vzájemně doplňovat tak, aby děti před vstupem na základní školu dosáhly pěti základních klíčových kompetencí. Níže uvedené vzdělávací oblasti jsou rozpracovány do center aktivit, ranního kruhu a pohybových činností.

Dítě a společnost

Specifické vzdělávací cíle:

- Rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte
- Vytvoření povědomí o mezilidských vztazích a morálních hodnotách
- Rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí, přizpůsobit se, spolupracovat, spolupodílet se, přináležet k tomuto společenství, vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- Rozvoj kulturně estetických dovedností produktivních i receptivních
- Vytvoření základů estetického vztahu ke světu, k životu, ke kultuře a umění

Hlavní činnosti a příležitosti, které ve vzdělávání vytváříme, dítěti nabízíme a umožňujeme:

- Citlivá adaptace dítěte sledující jeho individualitu do prostředí MŠ
- Maximální spoluúčast rodičů na jeho adaptaci
- Každodenní kontakt dítěte s učitelkami, vyzařujícími láskou k dětem, zdravím, duševní vyrovnaností a ochotou, trpělivostí, porozuměním a mravní vyspělostí – spoluvytváření prostředí pohody
- Příkladné chování všech zaměstnanců MŠ v prostředí MŠ i mimo něj
- Neustálými názornými příklady vyzdvihoval pozitivní vzory chování a jednání dospělých i dětí – zdvořilost, ohleduplnost, citlivost, tolerance
- Citlivě vštěpovat základy slušného chování – hlasitě zdravít, poprosit, poděkovat, neskákat do řeči, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn....
- Neustále již od počátku označovat negativní jevy v chování dětí a dospělých, a nabízet řešení
- Podporování osobnosti a individuality každého jednotlivého jedince ve všech činnostech
- Respektování rozdílných vlastností, schopností a dovedností u dětí
- Vyrovnávání návyků mezi dětmi v osvojení návyků chování, zejména kulturně-hygienických a společenských způsobů chování
- Upevňovat u dětí návyky společenského chování při společenských akcích i mimo ně.

Ranní kroužek

- Radostné, laskavé a citlivé přijetí jednotlivých dětí každý den
- Společné sdílení zážitků dětí z domova
- Umožnit každému dítěti vlastní seberealizaci
- Ohleduplně dát prostor k vyjádření jiným, umět naslouchat, pomáhat, poradit

Ateliér

- Podílení se na estetizaci všech prostor MŠ dle ročních období, svátků či výročí

- Kreslení, malování, modelování, konstruování, tvoření z papíru, přírodnin, netradičního materiálu, zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy
- Stálé výstavy prací dětí v prostorách MŠ
- Společné zhodnocení výsledků svých prací
- Účast na výtvarných soutěžích dětí
- Společné návštěvy výstav – velikonočních v KD Heřmanice
- výměnné návštěvy v MŠ Bohumínská a jejich odloučených pracovištích – srovnáváme prostředí, výzdobu
- spolupráce s domem seniorů - dílničky

Knihy a písmena

- práce učitelky s knihou jako důležitým činitelem v oblasti socializace
- poslech pohádek, příběhů, veršů před spaním
- recitace, četba, vyprávění, reprodukce a dramatizace děl, označující výrazněji kladné a záporné hrdiny či kladné a záporné jednání či jevy
- porovnávání literárního hrdiny s vlastními zážitky dětí a s možnostmi jednání lidí ve skutečném životě
- návštěva místní knihovny ve Slezské Ostravě

Dramatické hry

- divadelní představení v MŠ
- návštěvy Loutkového divadla v Ostravě
- účast na kulturních akcích v KD Heřmanice
- dramatizace nejrozličnějších příběhů jak z pohádek, tak ze skutečně prožitých zážitků

Hudba

- každodenní vědomé dotváření dětské bytosti se zřetelem k jeho individualitě ve všestranně orientovanou osobnost, s využitím jeho přirozených předpokladů – touha po pohybu, rytmu, hravosti, zpěvu, po hře na lehce ovladatelné nástroje, a prostředků specifických pro hudbu samotnou
- činnosti pěvecké, poslechové instrumentální a hudebně pohybově umožňující individuální i skupinovou práci s dětmi, s ohledem na specifické zvláštnosti jejich rozvoje
- využívání klavíru, kytary, flétny, houslí učitelkou k hudebním doprovodům
- využívání CD přehrávače
- společné hudební lekce ve spolupráci s učitelkou ze ZUŠ
- názorné předvedení hudebních nástrojů – hoboj, klarinet, basa..... v MŠ – spolupráce se ZUŠ

Domácnost

- pozorování a seznamování se s prací dospělých v MŠ – kuchař, uklízečka, údržbář, kominík.... I s výsledky jejich práce. Umět si jich vážit, uvědomovat si dále jejich význam, vést děti k šetření výsledků práce
- vyprávění si o práci rodičů i jiných dospělých doma či v zaměstnání, ocenit význam pro rodinu
- exkurze do zaměstnání některého z rodičů
- prohlídka blízké pošty a obchodu, povídání si o jejich účelu
- námětové a úkolové hry dětí sledující zaměstnání rodičů – Na lékaře, Na kadeřníka, Na prodavačku....upevňovat při nich návyky společenského chování
- námětové hry sledující společenský život – Na návštěvu, Na výstavu.....

Kostky

- konstruktivní hry individuální i skupinové – spolupodílí více dětí na výsledku
- vymezení jasných pravidel soužití více dětí při plnění jednoho cíle
- možnost vlastní seberealizace, ohleduplnost k práci druhé
- šetrné zacházení s hračkami, věcmi denní potřeby, knížkami.....

Příležitostné činnosti

- vytvářet s dětmi tradice MŠ – Velikonoční veselí, Vánoční dílny, Čertí rojení, loučení s MŠ.....
- seznamování předškoláků ze ZŠ Bohumínská, pozorování dětí i učitelů, rozdílů ve vybavení a zařízení v MŠ a ZŠ
- využívání různých dopravních prostředků při akcích MŠ, uvědomování si společného cestování s jinými lidmi – vzájemná slušnost, tolerance, zdvořilost...
- Škola v přírodě – zvládnutí pobytu mezi svými vrstevníky bez rodičů
- Brigády rodičů s dětmi na estetizaci zahrad – sběr papírků, větviček, úklid pískoviště, výsadba nových stromků
- Besedy s příslušníky Městské policie Ostrava – oddělení prevence – vytváření povědomí o ostražitosti a opatrnosti dětí před neznámými lidmi, věcmi a látkami, o bezpečnostních pravidlech na silnici.....

Akce s rodiči

- Mikulášská nadílka
- Vypouštění balonků s přáním Ježíškovi u Slezskoostravské radnice
- Karneval – společná výroba masek
- Velikonoční veselí, dílny – společné vyrábění velikonočních dekorací, zdobení vajíček
- Rozloučení s předškoláky – společná příprava táboráku na školní zahradě, hry, soutěže

Očekávané kompetence:

- Uplatňovat základní společenské návyky ve vztahu s dospělými i s dětmi – zdravit známé děti a dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, neskákat do řeči, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn...
- Pochopit, že každý má ve společenství – v rodině, ve třídě, v herní skupině – svou roli, podle které je třeba se chovat
- Začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
- Adaptovat se na prostředí školy, i jeho běžné proměny – vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se názoru skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu – a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
- Vyjednávat s dětmi i s dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení – v jednoduchých situacích samostatně, jinak s dopomocí
- Utvořit si základní dětskou představu o tom, co je dobře a co špatně, co se smí a co se nesmí – nelhat, nebrat cizí věci, neničit věci, neubližovat, neponižovat, neposmívat se druhým – a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat – doma, v MŠ i na veřejnosti
- Odmítat společensky nežádoucí chování – lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu – a bránit se jeho důsledkům, vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se tak chovají
- Chovat se slušně a zdvořile k dospělým i k dětem, vážit si jejich práce a úsilí

- Dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair
- Zacházet šetrně s hračkami, věcmi denní potřeby, knížkami, penězi.....
- Vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit je – co se jim líbilo nebo nelíbilo a proč
- Zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných technik
- Vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální – zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus

Hlavní rizika ohrožující úspěch vzdělávacích záměrů:

- Nedostatečné kultivované a estetické prostředí s nevhodnými a nevkusnými podněty, nedostatek estetických a etických podnětů a příležitostí k jejich kultivovanému prožívání a vyjádření
- Špatný mravní vzor, kdy děti jsou svědky nespravedlivého, nezdvořilého, ironického popřípadě agresivního chování, netolerantních, necitlivých či nevšímavých postojů a podobně
- Příliš mnoho nefunkčních pravidel ve skupině, děti se nepodílejí na jejich vytváření, ne všichni je dodržují –například někteří dospělí
- Zvýhodňování a znevýhodňování některých dětí ve skupině
- Schematické mravní hodnocení bez možnosti dítěte vyjádřit vlastní úsudek
- Nedostatek příležitosti k nápravě nesprávného jednání
- Nevšímavost k nevhodné komunikaci a jednání mezi dětmi, přehlížení nežádoucího chování některých dětí, řešení konfliktů způsobem, který některé dítě vnímá jako nespravedlivé
- Málo pozornosti věnované varování a ochraně před možným nebezpečím hrožícím od neznámých lidí
- Nedostatek příležitostí k rozvoji uměleckých dovedností dítěte a k vytváření jeho estetického vztahu k prostředí, ke kultuře a umění

Dítě a jeho tělo

Specifické vzdělávací cíle:

- Uvědomění si vlastního těla
- Rozvoj pohybových dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky – koordinace a rozsah pohybu, pohyblivosti, dýchání a podobně – ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí
- Rozvoj a užívání všech smyslů
- Rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- Osvojení si přiměřených praktických dovedností věku
- Osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, pohybových činnostech a jejich kvalitě
- Osvojení si dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí, a vytváření zdravých životních návyků a postojů

Hlavní činnosti a příležitosti, které ve vzdělání vytváříme, dítěti nabízíme a umožňujeme:

- Tělovýchovné chvílky, ranní cvičení, tělesná cvičení - cvičení na nářadí a s náčiním, návštěvy tělocvičny
- Turistické vycházky, výlety
- Slunění, hry v bazénku, hry s pískem
- Sáňkování, klouzání, lyžování, hry se sněhem
- Otužování
- Míčové a závodivé hry
- Předplavecká výchova
- Uvolňovací, dechová a relaxační cvičení
- Konstruktivní hry – CA – Kostky, Manipulační hry
- Grafické listy, omalovánky, pracovní listy – CA – Knihy a písmena, Ateliér, Pokusy a objevy
- Pracovní a sebeobslužné činnosti CA – Domácnost, Ateliér, Pokusy a objevy, hygienické návyky, sebeobsluha v jídelně, samostatnost při oblékání, ukládání věcí, pomoc kamarádovi....
- Poznatky o lidském těle – péče o zdraví – soubor Proč Alenka stůně, návštěvy dětského lékaře, návštěva stomatologa – CA – Dramatické hry, Hudba, Atelier, Domácnost, Knihy a písmena, Pokusy a objevy, důležitost správné výživy – vitamíny, příprava různých pokrmů – salátů, pomazánek
- Zdravý životní styl – střídání rušnějších a klidových činností, větší zařazování vycházek do přírody
- Dodržování pitného režimu

Očekávané kompetence:

- Zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybů v různém prostředí – zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různá náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, na sněhu, ledu, ve vodě, v písku
- Koordinovat lokomoci a další polohy či pohyby, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- Vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu

- Ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- Vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů – sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem.....
- Ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku – zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem – tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, hlínou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji....
- Zvládnout jednoduchou sebeobsluhu a pracovní úkony – postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě....
- Pojmenovat části těla, některé orgány, znát jejich funkce, mít povědomí o růstu těla, jeho vývoji a změnách, znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
- Rozlišovat, co prospívá zdraví – výživa, aktivní pohyb, zdravé prostředí, pohoda – a co mu škodí – škodlivé látky a vlivy, nezdravé návyky a závislosti, nemoci, úrazy, nebezpečí hrozící v dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi, neznámými věcmi či jevy.....
- Chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých, neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
- Mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí, a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc – kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem.....

Hlavní rizika ohrožující úspěch vzdělávacích záměrů:

- Denní režim nevyhovuje fyziologickým dětským potřebám a zásadám zdravého životního stylu
- Nedostatečný respekt k individuálním potřebám dětí – k potřebě spánku, odpočinku, látkové výměny, osobního tempa a tepelné pohody.....
- Omezování samostatnosti dítěte při pohybových činnostech, málo příležitostí k pracovním úkonům
- Nerespektování rozdílných tělesných a smyslových předpokladů a pohybových možností, neznalost jejich osobních zdravotních problémů
- Omezování spontánních pohybových aktivit, nepravidelná, málo rozmanitá, či jednostranná nabídka pohybových činností
- Nedostatek řízených pohybových aktivit vedoucích k osvojení nových pohybových dovedností
- Nevhodné prostory pro pohybové činnosti a nevhodná organizace z hlediska bezpečnosti dětí
- Dlouhodobé statické zatěžování bez pohybu, uplatňování nevhodných cviků a činností, nevhodné oblečení při pohybových činnostech
- Nedostatek či zkreslení elementárních informací o lidském těle, o jeho růstu a vývoji, o funkcích některých částí těla a orgánů, o zdraví i možnostech jeho ohrožení, způsobech ochrany a bezpečí
- Nevhodné vzory chování v prostředí mateřské školy

Dítě a ten druhý

Specifické vzdělávací cíle:

- Rozvoj schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- Posilování prosociálního chování ve vztahu k druhému – v rodině, v dětské herní skupině...
- Vytváření prosociálních postojů k druhému – rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti....
- Rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností
- Ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými

Hlavní činnosti a příležitosti, které ve vzdělávání vytváříme, dítěti nabízíme a umožňujeme:

- každodenní pozitivní příklad prosociálního chování učitelů i ostatních zaměstnanců MŠ mezi sebou – vstřícnost, laskavost, tolerance a pochopení
- vytvářet dostatek příležitostí k verbální i neverbální komunikaci mezi dětmi i mezi dospělými – zážitky z domova, využití volného času doma....
- Učit děti umění naslouchat a soucítit s problémy jiných, snažit se pomoci s problémy
- Nebát se svěřit se se svým problémem a mít jistotu jeho vyřešení
- Mimikou a gesty vyjadřovat kladný citový vztah k dětem – pohlazení, přitulení, úsměv
- Aktivitu a samostatnost dítěte postupně zaměřovat k náročnějším hrám a činnostem, k plnění úkolů ve skupinách
- Posilovat kladným hodnocením sebevědomí a jistotu dítěte v chování a jednání, cílevědomě vést k dodržování pravidel chování, rozvíjet dovednost sebehodnocení
- Učit předcházet konfliktním situacím dorozuměním a domluvou
- Prohlubovat potřeby dětí – potřeba hry, poznávání, zábavy, pohybu, sebeuplatnění, hodnocení, vedení druhých, soutěžení, lásky a přátelství, radosti a smíchu.... Postupně podporovat stálejší zájmy a snahy
- Sebekontrola a sebeovládání ve všech činnostech, předcházet projevům nekázně
- Rozvíjet rozhodnost, vytrvalost, nebojácnost, otevřenost, pravdomluvnost, ohleduplnost, čestnost

Ranní kroužek

- Upevňovat jistotu místa každého jednotlivého dítěte v kolektivu dětí, stejné šance k sebevyjádření a k sebeuplatnění – vhodné povzbuzení či usměrnění
- Didaktickými hrami upevňovat znalost svého jména, adresy, znalost jmen kamarádů, rodičů, sourozenců
- Podporovat dětská přátelství, vést k navazování vzájemného kontaktu, spolupráci a pomoci, umět požádat o pomoc
- Vstřícné a příkladné chování a jednání se zaměstnanci MŠ
- Příklady správného jednání s jinými lidmi – dětský lékař, poštovní doručovatelka....
- Připomínat obezřetné chování s neznámými lidmi
- Bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování

Ateliér

- Sebevyjádření ve výtvarném projevu dětí, nebát se aktivně využít svých dovedností
- Umět sebevědomě před druhými prezentovat výsledky své práce, aktivně nabízet využití různých tradičních i netradičních technik, zlepšení variant
- Tolerantně a uznale přijmout práci jiných
- Při skupinových a kolektivních pracích se umět domluvit na podílu práce každého jednotlivce

Pokusy a objevy

- Aktivně se podílet na objevování všeho nového, podělit se o získané vědomosti, poznatky
- Umět zpracovat myšlenkově získané poznatky a předat je srozumitelně druhým
- Přijmout ocenění sobě a uznat ocenění druhým
- Přát i druhým úspěch

Knihy a písmena

- Četba, vyprávění, poslech, dramatizace pohádek a příběhů na téma vztahů mezi lidmi
- Pomoci slovesných uměleckých děl, jako obrazu života, ukázat dětem život v konkrétní umělecké podobě na osudech hrdinů a jejich postojích
- Kultivovaný a disciplinovaný poslech v kolektivu, jako výraz respektu ke vkusu a zálibám jiných dětí
- K dispozici knihovna pro děti, jejich výběr knih a časopisů dle zájmu

Dramatické hry

- Zkoušet si role být někým jiným
- Uplatňovat dialogy mezi dětmi formou postav z pohádek
- Možnost vlastní fantazie při improvizovaných výstupech

Hudba

- Možnost hudebního sebevyjádření, uspokojování potřeb pěveckého i rytmického cítění
- Poslech a nácvik písní, HPH a tanečky v doprovodu hudebních nástrojů, spontánní pohyb dle reprodukováné hudby, sborový zpěv – respektování přísných hudebních pravidel, soulad a souhra s kamarády
- Sebevědomá hudební prezentace před kamarády
- Ocenění prezentace jiných

Manipulační hry

- Vést k ohleduplnosti k druhému, ochota se s ním rozdělit, pomoci mu, schopnost vyřešit vzájemný spor.....

Kostky

- Ochota půjčit si vzájemně hračku
- Chránit si své soukromí při hře – ploty, nerušit druhé, vzájemně se respektovat, podporovat
- Kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinách

Domácnost

- Námětové hry zaměřené na vzájemnou komunikaci, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
- Zvyšovat nároky na samostatnost při udržování pořádku ve věcech, hračkách, pomůckách a jiném materiálu

Tělovýchovné chvíle a cvičení

- Jasně vysvětlení pravidel her
- Zdravá soutěživost
- Učit se přijmout prohru

- Při soutěživých hrách ve družstvech mít společnou radost z úspěchu, neúspěch přijmout sportovně

Očekávané kompetence:

- Navazovat kontakty s dospělými, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
- Přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
- Odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
- Uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
- Chápat, že všichni lidé – děti – mají stejnou hodnotu, přesto, že je každý jiný – jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí.....že osobní respektování osobnostní odlišnosti jsou přirozené
- Uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého – obhajovat svůj názor, přijmout jiný názor – přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
- Oprostit se od nepříjemných projevů sobectví vůči jinému dítěti, spravedlivě se s ním dělit o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
- Vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc – chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc...
- Bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování....
- Chovat se obezřetně při setkání s neznámým dítětem, dospělou osobou, v případě potřeby požádat druhého o pomoc pro sebe i jiné dítě

Hlavní rizika ohrožující úspěch vzdělávacích záměrů:

- Příliš ochránářské či příliš nevšímavé prostředí
- Autoritativní vedení
- Nedůstojné jednání, zesměšňování, ponižování
- Prostor, které nabízí málo možností ke spolupráci a komunikaci s druhým
- Podporování nezdravé soutěživosti
- Nejednoznačná pravidla chování ve vztahu k druhému, nedodržování přijatých pravidel, špatný vzor
- Nedostatečná pozornost tomu, jak dítě řeší své spory a konflikty, a druhým dítětem
- Příliš časté vystupování pedagoga v roli soudce
- Nedostatečný respekt k vzájemným sympatiím dětí, a malá podpora dětských přátelství
- Nedostatečně psychosociálně „bezpečné“ prostředí

Dítě a svět

Specifické vzdělávací cíle:

- Vytváření vztahu k místu a prostředí, ve kterém dítě žije
- Osvojování jednoduchých poznatků o světě a životě, užitečných pro vytváření elementárního povědomí o přírodním, kulturním a technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- Pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- Rozvoj schopnosti přizpůsobovat se přirozenému vývoji a běžným změnám
- Rozvoj schopností vážit si života ve všech jeho formách
- Vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem
- Osvojení dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí, a k spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí
- Osvojení poznatků a dovedností chránit před nebezpečnými vlivy prostředí
- Rozvoj pocitu sounáležitosti s živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí

Hlavní činnosti a příležitosti, které ve vzdělávání vytváříme, dítěti nabízíme a umožňujeme:

Ranní kroužek

- Jednoduchými úkoly a procvičováním upevňovat správnou orientaci dětí v MŠ, dbát na správné pojmenování místností, rozlišení jejich zařízení a účelů, šetřit je, neničit, dbát na čistotu
- Vytvářet u dětí časové představy ve spojení s činnostmi, které pravidelně konají – ráno, dopoledne, v poledne, odpoledne, večer, den, noc – správně je označovat, upevňovat znalost, že ve dne na obloze svítí slunce, v noci měsíc a hvězdy s využitím obrázků, četby, dramatickými hrami
- Procvičováním učit správně se orientovat v poznávání současnosti – dnes, nejbližší minulost – včera i budoucnost – zítra
- Vytvářet časové představy ve spojení s pozorováním změn v přírodě – podzim, zima, jaro, léto, poznat jednotlivé roční období, rozlišovat i na obrázku či z četby – vedení kalendáře přírody – opakování říkadel, písní, básní...
- Osvojovat si postupně názvy dnů v týdnu, uvědomovat si rozdíly mezi všedním dnem a dnem volna, svátkem
- Diskuze nad aktuálními problémy jednotlivých dní - povodně, sucha, kobylky, zemětřesení..., kladení otázek a hledání odpovědí

Domácnost

- Námětovými hrami sledovat znalost pojmenování jednotlivých místností v domácnosti, znalost jednotlivých jejich zařízení a účelu
- Praktickými činnostmi se seznamovat se surovinami pro výrobu pokrmů, umět je pojmenovat, přibližovat jejich původ, neopomenout informace o zacházení s těmito surovinami a šetřením s nimi – mouka, vejce, mléko....
- Poznat podle vzhledu, chuti, vůně některé ovoce a zeleninu a umět je správně pojmenovat, seznamovat se s významem zdraví člověka a s možnostmi jejich použití – kompoty, saláty....

Hudba

- Pěveckými činnostmi prohlubovat zážitky z okolního světa
- Rozlišování hudebních i nehudebních zvuků

- Poslechem se seznamovat s hudebními díly rozličného charakteru, a rozlišovat je – pochod, tanec, ukolébavka...
- Poznávat různé druhy hudebních nástrojů
- Seznámení s hudebně pohybovými činnostmi, tancem
- Srovnávání písní, hudby a tance různých kultur

Dramatické hry

- Motivované hravé aktivity a ekohry
- Námětové hry „Na výlet“, „Na zvířátka“, „Na les“, „Na Eskymáky“, „Na Indiány“

Knihy a písmena

- Seznamovat se s českou vlajkou – barvy, uspořádání i s vlajkami některých jiných států
- Nad obrázky a zážitky dětí se seznamovat s různými místy rodné země – rodiště, rekreační oblasti, hory, řeky, hlavní město....
- Pěstovat u dětí citový vztah k hodnotám a krásám naší vlasti, a vést je k péči o jejich ochranu
- Seznámit se s jinými zeměmi, jejich kulturou, řečí
- Vhodně pracovat s obrázky a texty o zeměkouli, vesmíru, využití encyklopedií
- Poslech a dramatizace příběhů, pohádek, bajek se zvířátky
- Podle obrázků i pozorováním znát domácí a hospodářská zvířata, jejich mláďata, přibližovat jejich nejdůležitější vlastnosti, rozdíly, znát projevy, jejich potravu, péči člověka o ně, užitečnost
- Básničky a říkadla o rostlinách., stromech, přírodních jevech, ovoci, zelenině....

Ateliér

- Správně rozlišovat barvu červenou, žlutou, zelenou, modrou, bílou, černou, oranžovou, fialovou, hnědou a šedou a umět je správně pojmenovat, seznamovat se a učit rozlišovat barevné odstíny
- Kreslením, malováním, modelováním zobrazovat skutečnosti z okolního světa, ke kterým má dítě citový vztah
- Využití papíru a textilu, dřeva, kovového materiálu k tvůrčím činnostem
- Sběr přírodního materiálu a jeho členění do výtvarných skupení
- Sběr odpadového materiálu a jeho využití pro dětské práce
- Práce s pískem a hlínou
- Vytváření výrobků jiných kultur – indiánské korálky, totem....

Pokusy a objevy

- Podílet se na péči o pokojové rostliny a na základě toho si uvědomit, co rostliny potřebují, jaký je význam živin – rychlení větvíček, klíčení semen...
- Přibližovat význam rostlin pro člověka
- Práce s mikroskopem – sledujeme mikrostrukturu části rostlin
- Pokusy s rozdílným skupenstvím vody – upozornit na nutnost vody pro člověka i s jejím nebezpečím
- Seznámení s ohněm, upozornění na jeho důležitost i nebezpečí
- Starost a péče o zvířátka v MŠ, pozorování jejich života – rybičky, želvy, axoloti
- Připomínat – neubližovat živým tvorům
- Tvořivými hrami poznat vlastnosti písku, kamene, půdy, umět je označit, vědět o jejich využití i důsledcích poškození

Kostky

- Pomocí kostek, stavebnic znázorňovat cestu dítěte do MŠ, jednoduchou orientaci v okolí MŠ
- Vhodnými hrami upevňovat znalost dětí o signalizaci na semaforu a vyžadovat pohotové a správné reakce na světelné signály

- Vést k osvojování a dodržování základních pravidel bezpečnosti při chůzi na ulici i na vozovce, při přecházení, na křižovatce
- Náznorně se učit zapamatovat si dopravní značky určené pro chodce
- Pomocí obrázků, hraček, rozlišovat dopravní prostředky podle místa jejich pohybu – na zemi, ve vzduchu, po vodě, v podzemí – umět je pojmenovat a znát jejich účel

Dílňa

- Seznamovat se příležitostně s prací řemeslníků, kteří spravují školní budovu a její zařízení, sledovat práci a její výsledky při každé jiné příležitosti – v dopravě, na poli, při stavbě domů, upozorňovat na dokonalost pracovní techniky
- Prakticky poznávat materiály, ze kterých jsou předměty vyrobeny, na základě toho si uvědomovat správné zacházení – sklo, papír...
- Vyžadovat při manipulaci správné pojmenování předmětů, nástrojů a nářadí, s nimiž ve škole i venku zacházejí, znát jejich vlastnosti a účel, dbát na bezpečnost při zacházení s nimi
- Neustále dbát na pořádek a čistotu
- Vést děti k přemýšlení, jak využívat různé hračky, pomůcky a konstruktivní, či doplňkový materiál při tvořivých hrách ve škole i venku
- Náznornými příklady přiblížit funkci kola, plochy rovné a šikmé, upozorňovat na plování těles...
- Při pozorování a manipulaci rozlišujeme, řadíme a označujeme, co je velké-větší-nejmenší-největší-široké-úzké-kulaté-hranaté-špičaté-těžké-lehké

Pobyt venku

- Na vycházkách do okolí MŠ upevňovat znalosti dětí o tom, kde jsou význačné veřejné budovy v okolí MŠ a bydliště, co se v nich dělá, a proč jsou označeny tabulemi u vchodu
- Na základě pozorování charakteristiky míst vytvářet u dětí povědomí o tom, zda bydlí ve městě nebo na vesnici
- Rozlišovat hlavní znaky jednotlivých ročních období a jejich vztahu k určitému druhu počasí, správně označovat přírodní jevy – mlha, duha, bouře, blesk...
- Pozorovat typické zvláštnosti různých pracovních činností vůbec, i v souvislosti s ročními dobami
- Pozorovat činnosti strojů při práci člověka, upozorňovat na rozdíly práce ruční a strojové, seznamovat se s úlohou člověka, který tyto stroje řídí
- Upozorňovat děti na to, jak se při práci lidí mění společenské i přírodní životní prostředí člověka, vést děti k péči a ochraně výsledků lidské práce
- Pozorovat celoročně květiny – zahradní, lesní, luční i pokojové-, keře, stromy na louce, v zahradách i v lese, některé umět správně pojmenovat a určit
- Bezpečně rozeznat stromy jehličnaté, listnaté – pozorováním, hrou...
- Shlédnutí výstavy květin v KD Heřmanice, Muglinov
- Učit esteticky vnímat a prožívat krásu přírody v různých ročních obdobích, učit se přírodní úkazy a jevy neničit, ale chránit – rampouchy, jinovatka...
- Pozorování domácích i volně žijících zvířat, jejich projevy, typické vlastnosti, nápadné rozdíly, jejich životní podmínky, sledujeme, čím se živí
- Celoroční sledování ptáků v přírodě, známe jejich charakteristický vzhled, péče o ně v zimě...
- Pomoc dětí při sezónním úklidu zahrady, při úklidu sněhu v zimě
- Sběrové akce – soutěž ve sběru papíru, sběr víček z pet lahví....
- Návštěva některého dítěte – sledování jejich hospodářských zvířat
- Návštěva Ostravského muzea – Svět neživé přírody
- Výlet do hornického muzea na Landeku – seznámení s pravěkým osídlením

- Návštěva ZOO Ostrava – seznámení s exotickými zvířaty, ptáky...
- Výlet na Dětský ranč do Hlučína – projížďka na ponících
- Škola v přírodě

Očekávané kompetence:

- Osvojit si elementární poznatky o sobě, rodině, o vývoji, životě a činnostech člověka, o lidské společnosti, o soužití, zvycích, práci lidí, o přírodě a přírodních jevech, o technických přístrojích, se kterými se dítě setkává doma i ve svém okolí
- Orientovat se bezpečně v okolním prostředí, v okolí domova, školy, v obci – ulice, doprava, obchody, lékař a další důležité instituce....., všímat si rozmanitostí, dění a změn v nejbližším okolí
- Osvojit si elementární poznatky o místě, ve kterém žije, o své zemi a její kultuře, o jiných zemích a kulturách, o zeměkouli, o vesmíru....
- Vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí
- Porozumět, že všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje, a že s těmito změnami je třeba v životě počítat
- Mít povědomí o významu životního prostředí pro člověka, uvědomovat si, že způsob, jakým se chová a žije, ovlivňuje jeho vlastní zdraví i životní prostředí
- Rozlišovat aktivity, které mohou zdraví člověka i prostředí podporovat, a které je mohou poškozovat, pomáhat pečovat o okolní životní prostředí – dbát o pořádek a čistotu, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, neníčit okolí, neubližovat živým tvorům.....
- Uvědomovat si, co je nebezpečné, odhadnout některá nebezpečí a snažit se jim vyhnout – manipulace s některými předměty, kontakt se zvířaty, se zdraví ohrožujícími látkami.....

Hlavní rizika ohrožující úspěch vzdělávacích záměrů:

- Nedostatek příležitostí vidět a vnímat svět v jeho pestrosti a změně, v jeho dění a řádu
- Nedostatečné a nepřiměřené informace, nedostatečné, nepravdivé nebo žádné odpovědi na otázky dětí
- Jednotvárná, málo rozmanitá nabídka činností, málo podnětné, málo pestré a málo obměňované prostředí, nebo prostředí nepřehledné, neupravené, neuspořádané, s nadbytkem hraček a věcí
- Užívání abstraktních pojmů, předávání „hotových“ poznatků
- Převaha zprostředkovaného poznávání světa – obraz, film
- Nedostatek pozornosti prevenci vlivu prostředí, které mohou být pro dítě nezdravé a nebezpečné
- Nedodržování pravidel péče o zdravé prostředí v provozu MŠ
- Špatný příklad dospělých – chování ohrožující životní prostředí, neekologické postoje, lhostejnost k problémům kolem sebe a neochota podílet se na jejich řešení
- Uzavřenost školy vůči existujícím problémům a aktuálnímu dění

Dítě a jeho psychika

1. Jazyk a řeč

Specifické vzdělávací cíle:

- Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních – vnímání, porozumění, poslechu – i produktivních – výslovnosti, vytváření pojmů, mluveného projevu, vyjadřování
- Rozvoj komunikativních dovedností – verbálních i neverbálních a kultivovaného projevu
- Osvojení některých dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka

Hlavní činnosti a příležitosti, které ve vzdělávání vytváříme, dítěti nabízíme a umožňujeme:

Ranní kroužek

- Sdělování zážitků, společné diskuse, samostatné vyjadřování, nácvik veršů.....

Knihy a písmena

- Seznámení s knihou, literaturou, ilustrací
- Poslech a vyprávění příběhů, pohádky
- Popis obrázků, ilustrace
- Vyhledávání v encyklopediích
- Práce s dětskými časopisy
- Seznámení s čísly, písmeny
- Přiřazování obrázků, vyhledávání stejných – pexeso
- Rozlišování hlásek na začátku a na konci slov
- Hry se slovy, hádanky
- Rýmování
- Návštěvy místní knihovny

Hudba a dramatické hry

- Nácvik písní, ovládání dechu, tempa, výšky tónů
- Rytmizace a melodizace slov
- Hudební hádanky
- Sluchové hádanky a hry
- Vytváření krátkých příběhů
- Dramatizace pohádek, příběhů, vlastních zážitků....
- Pantomimické etudy
- Návštěvy koncertů dětí ZUŠ Slezská Ostrava

Domácnost

- Námětové a napodobivé hry
- Řešení a chápání různých situací – domluvit se, řešit problém

Kostky

- Upevňování znalostí z matematických představ – velikost, tvar, poloha, směr, pořadí

- Kolektivní a skupinové stavby – schopnost domluvit se o společném postupu, vyjádření vlastního nápadu, myšlenky, umění říci si o pomoc

Pokusy a objevy

- Praktické činnosti – pokusy, pozorování, zkoušení, srovnávání
- Společné diskuse, pomoc, popisy situací, kladení otázek PROČ?
- Získávání nových slov a jejich aktivní používání
- Hry typu „Poznej, co je dobře a co špatně“ a proč

Manipulační činnosti

- Zraková kontrola – sestavování podle předlohy ve skupině
- Manipulace s písmeny – přiřazování obrázků, vyhledávání....
- Manipulace s čísly – vyhledávání počtu objektů dle číslic...

Očekávané kompetence:

- Správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- Vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudek ve vhodně zformulovaných větách
- Porozumět slyšenému – zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách
- Formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
- Učit se nová slova a aktivně je používat – ptát se na slova, kterým nerozumí
- Naučit se z paměti krátké texty – reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu...
- Vyprávět příběh, pohádku
- Popsat situaci – skutečnost nebo podle obrázku
- Chápat slovní vtip, humor
- Sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
- Utvořit jednoduchý rým
- Poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
- Vést rozhovor – poslouchat, nehovořit je-li třeba, sledovat řečníka i obsah, ptát se
- Domluvit se slovy, gesty
- Sledovat očima zleva doprava
- Rozlišovat některé symboly, porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
- Rozlišovat a znát některá písmena a číslice
- Poznat napsané své jméno
- Projevovat zájem o knihy

Hlavní rizika ohrožující úspěch vzdělávacích záměrů:

- Prostředí komunikativně chudé, omezující běžnou komunikaci mezi dětmi i s dospělými
- Málo příležitostí k samostatným řečovým projevům dítěte – spontánním i řízeným – a slabá motivace k nim
- Špatný jazykový vzor
- Vytváření komunikativních zábran – necitlivé donucování dítěte k hovoru, nerespektování dětského ostychu vedoucí k úzkosti a strachu dítěte
- Nepřiměřené využívání audiovizuální, popřípadě počítačové techniky, nabídka nevhodných programů
- Nedostatečná pozornost k rozvoji dovedností předcházejících čtení a psaní

- Omezený přístup ke knížkám
- Poznávací schopnosti a funkce, myšlenkové operace, představivost, fantazie

Specifické vzdělávací cíle:

- Rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k slovně – logickému /pojmovému/, rozvoj a kultivace paměti, pozornosti, fantazie, představivosti
- Rozvoj tvořivosti – tvořivého myšlení, řešení problému, tvořivého sebevyjádření
- Posilování přirozených poznávacích citů – zvědavosti, zájmů, radosti z objevování....
- Vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- Vytváření základu pro práci s informacemi

Hlavní činnosti a příležitosti, které ve vzdělávání vytváříme, dítěti nabízíme a umožňujeme:

Ateliér

- Výtvarné techniky zaměřené na představivost a fantazii
- Výzdoba školy dětskými výtvarnými pracemi
- Uspořádání výstavky dětských prací
- Návštěva Galerie výtvarných umění
- Zařazování netradičních technik
- Kolektivní výtvarná díla

Knihy a písmena

- Vyprávět příběh podle obrázků – příběhy beze slov
- Případy pro malé detektivy
- Labyrinty
- Dokreslování obrázků
- Pojmenování předmětů, které děti obklopují

Manipulační činnosti

- Skládání puzzle
- Pracovní listy s chápáním prostorových pojmů – vpravo, vlevo, uprostřed, za, pod, nad, vedle
- Sestavování ze stavebnic dle fantazie
- Dokončit předem daný cíl – např. postavit loď

Pokusy a objevy

- Poznat různé druhy materiálů – hmatem, zrakem...
- Nacházet společné znaky předmětů – dřevěné, kovové, kulaté...
- Zkoumání vlastností předmětů – pozorováním /lupa, mikroskop/
- Měření, vážení, značení, obarvení
- Odhad

Hudba a dramatické hry

- Dokončit příběh dle vlastní fantazie
- Dramatizace pohádek – prostorové vztahy, počet, před, nad...
- Vytváření různých masek a kostýmů
- Uspořádání karnevalu
- Improvizace na danou hudbu
- Poslech a určování různých zvuků

- Relaxační hudba s různými představami
- Poslech klasické hudby, country, populárních písní...

Kostky

- Stavění v prostoru a rovině
- Stavby fantastických objektů
- Stavění staveb – vysoký, nízký, malý, velký, dlouhý, krátký
- Dopravní situace
- Vytváření staveb doplněných různým materiálem

Domácnost

- Časové vztahy – ráno, poledne, večer a orientace v nich
- Využívání zkušeností z domova a okolí – správně se oblékat, balit si věci, uklízet, připravovat stolování
- Námětové hry a činnosti

Očekávané kompetence:

- Vnímat všemi svými smysly
- Záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- Pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- Přemýšlet, a to, o čem přemýšlí, také vyjádřit
- Zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité – odhadovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi
- Vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci, využívat zkušenosti k učení
- Postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
- Chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby chápat je prakticky využívat – porovnávat, řadit, a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední.....
- Chápat prostorové pojmy – vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi..... v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
- Řešit kognitivní problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, vymýšlet „nápady“
- Naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit
- Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech – konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových, dramatických

Hlavní rizika ohrožující úspěch vzdělávacích záměrů:

- Nedostatek příležitostí k poznávacím činnostem založených na vlastní zkušenosti
- Převaha předávání hotových poznatků slovním poučováním a vysvětlováním
- Příliš racionální, hotový a uzavřený výklad světa
- Omezený prostor pro vyjádření a uplatnění představivosti a mimoracionálního poznávání
- Převažující důraz na pamětní učení a mechanickou reprodukci, málo názornosti i prostoru pro rozvoj fantazie
- Zahlcování podnětů a informací bez rozvíjení schopnosti s nimi samostatně pracovat
- Málo příležitostí a prostoru k experimentaci a samostatnému řešení konkrétních poznávacích situací
- Nedostatek porozumění a ocenění úspěchu či úsilí

2. Sebepojetí, city, vůle

Specifické vzdělávací cíle:

Dítě se postupně učí:

- Uvědomovat si vlastní já, svou samostatnost a nezávislost
- Nalézat sebedůvěru a sebejistotu
- Chápat vlastní práva, povinnosti a omezení
- Rozhodovat o sobě a svých činnostech
- Odpovídat za sebe i za své jednání
- Vyvíjet volné úsilí a přijmout povinnost
- Usměrnovat své dětské efektivní projevy a přizpůsobovat se změnám
- Prosociálnímu, estetickému a mravnímu cítění a chování

Hlavní činnosti a příležitosti, které ve vzdělávání vytváříme, dítěti nabízíme a umožňujeme:

- Vytvoření prostředí pro dítě přitažlivého a podněcujícího – vybavení CA, výzdoba tříd, oken
- Pravidelné zařazování ranního kroužku – rozhovory, diskuse, vyjádření souhlasu či nesouhlasu
- Individuální rozhovory s dětmi i s rodiči
- Hodnocení výsledků činnosti dětí, podpora jejich důvěry
- Hudebně pohybové hry, soutěže, pohybové hry
- Individuální přístup ke každému dítěti
- Uspořádání besídek, společných vystoupení s rodiči
- Dokončit započatou práci – možnost ponechat si ji do dalších dnů
- Vytvořit prostor pro výstavky dětských prací nejen výtvarných
- Vytvoření pravidel třídy a respektování jich
- Zařazovat oslavy všech významných svátků – Vánoce, Velikonoce, Den dětí...
- Výlety do okolí, návštěvy kulturních akcí, podílet se na akcích obce – vytváření bohatých a příjemných zážitků

Očekávané kompetence:

- Odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich podpory
- Uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje, a vyjadřovat je
- Rozhodovat o svých činnostech
- Odpovídat za sebe i své jednání ve známých a opakujících se situacích
- Vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „NE“ v situacích, které to vyžadují – v ohrožujících, nebezpečných či neznámých, odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech...
- Odhadovat, na co stačí a co zvládne, postupně si uvědomovat své nedostatky, přiznat si chybu
- Přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnávat se s ním, učit se hodnotit své osobní pokroky
- Prožívat radost ze zvládnutí a poznání
- Vyvinout volné úsilí, soustředit se na činnost a kontrolovat ji, dokončit, co započalo

- Poslouchat a plnit smysluplné pokyny a slovní příkazy, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti, přistupovat na vysvětlená a pochopená pravidla
- Zorganizovat hru
- Uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky – lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání, rozlišovat citové projevy v důvěrném i cizím prostředí
- Prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí, snažit se ovládat své afektivní chování – odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu...
- Být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě, věcem
- Těšit se z hezkých zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
- Zachytit a vyjádřit své prožitky – slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou činností či dramatickou improvizací a podobně

Hlavní rizika ohrožující úspěch vzdělávacích záměrů:

- Málo vlídné, nevstřícné, strohé a málo přátelské prostředí, kdy dítě nemá dostatek lásky a porozumění
- Nedostatek možností projevovat vlastní city, sdělovat citové dojmy a prožitky a hovořit o nich
- Nepřiměřené nároky na dítě, časté negativní hodnocení, kdy dítě opakovaně prožívá pocit selhání
- Nedostatečné oceňování úsilí či úspěchů dítěte, málo pochvaly
- Jednání, které dítě pociťuje jako křivdu, a vnímá jako násilí
- Spěch a nervozita, omezování možností dítěte dokončovat činnost v individuálním tempu, nevhodné zásahy a přerušování činností dětí dospělými
- Stresy a napětí, nejistota, nedostatek ochrany a osobního soukromí
- Nevhodné vzory a modely chování – netaktní komunikace, nedostatek sociálního cítění, ohleduplnosti a tolerance, necitlivé vztahy a postoje okolí
- Nedostatek motivace dětí k jejich sebevyjádření a sebeuplatnění
- Málo podnětů a aktivit podporujících estetické vnímání, cítění, prožívání a vyjadřování

Když dítě ukončí předškolní vzdělávání v naší MŠ, bude dle svých individuálních předpokladů dosahovat k těmto klíčovým kompetencím:

- **kompetence k učení** – dítě objevuje a všímá si souvislostí, experimentuje, zkušenosti uplatňuje v praxi, má elementární poznatky o lidech-kultuře-přírodě, učí se s chutí nejen spontánně, ale také vědomě

- **kompetence k řešení problémů** – dítě si všímá a řeší problémy, menší problémy řeší samo bez pomoci dospělého, používá pokus a omyl-experiment, využívá matematických a logických představ, ví, že může svou snahou a iniciativou situace ovlivňovat

- **komunikativní kompetence** – dítě ovládá řeč, vyjadřuje své myšlenky, reaguje na slovo, vede smysluplný dialog, dokáže vyjádřit i své pocity, komunikuje verbálně i nonverbálně, ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní, pracuje s knihami-počítačem-telefonem

- **sociální a personální kompetence** – dítě si umí vytvořit a vyjádřit svůj názor, chápe, že má odpovědnost za své jednání, rozpozná nevhodné chování, je empatické, k neznámým lidem a situacím je obezřetné, umí být tolerantní k odlišnostem jiných lidí, konflikt řeší dohodou ne agresí, neubližuje-neponižuje jiným

- **činností a občanské kompetence** – dítě umí plánovat-organizovat-řídit-hodnotit hru, rozpoznává své silné a slabé stránky, respektuje společná pravidla soužití ve třídě i společnosti, odhaduje riziko svých nápadů, zajímá se o druhé, má představu o tom, co je a není v souladu s normou společnosti, má pojem o environmentální pojetí-nutnost chránit přírodu...

Dětem v rámci integrovaných bloků nabízíme minimálně tyto aktivity:

Lokomoční pohybové činnosti, manipulační činnosti, činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí, příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků, smyslové a psychomotorické hry, konstruktivní a grafické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry a činnosti.

Artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti, společné diskuse, rozhovory, samostatný slovní projev na určité téma, přednes, recitace, dramatizace, zpěv, hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest, činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky.

Hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti, hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině.

Činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních, činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné, cvičení v projevování citů, v sebekontrolě a v sebeovládání, hry na téma rodiny, přátelství.

Činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije (rodina, škola), hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých.

Setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává, hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí

Hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích a v některých dalších situacích, které mohou nastat, praktické činnosti, na jejichž základě

se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí, ekologicky motivované hrové aktivity.

Rámcové rozpracování integrovaných bloků: bližší rozpracování do přímé nabídky činností provedou učitelky v třídních vzdělávacích programech a v plánech vzdělávacích činností.

7. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

ŠVP vychází z RVP PV – ze základní koncepce respektování individuálních potřeb a možností dítěte. Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami je dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tyto děti mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v §16 školského zákona v platném znění. Podpůrná opatření realizuje mateřská škola.

- Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP)
- Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení
- Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví příloha č.1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. v platném znění.

7.1 Vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

Rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou pro vzdělávání všech dětí společné. Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je třeba jejich naplňování přizpůsobovat tak, aby maximálně vyhovovalo dětem, jejich potřebám i možnostem. Snahou pedagogů je – stejně jako ve vzdělávání dětí, které speciální vzdělávací potřeby nemají – vytvoření optimálních podmínek k rozvoji osobnosti každého dítěte, k učení i ke komunikaci s ostatními a pomoci mu, aby dosáhlo co největší samostatnosti.

Při plánování a realizaci vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními je třeba mít na zřeteli fakt, že se děti ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Účelem podpory vzdělávání těchto dětí je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Při vzdělávání dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami učitel zahrnuje do svých vzdělávacích strategií podpůrná opatření.

Závazný rámec pro obsahové a organizační zabezpečení předškolního vzdělávání všech dětí vymezuje RVP PV, který je východiskem pro tvorbu ŠVP. Podle ŠVP se uskutečňuje vzdělávání všech dětí dané mateřské školy. Pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování PLPP a pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními druhého stupně je podkladem pro tvorbu IVP. PLPP zpracovává škola samostatně, IVP zpracovává škola na základě doporučení ŠPZ.

Důležitou podmínkou úspěšnosti předškolního vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je nejen volba vhodných (potřebám dítěte odpovídajících) vzdělávacích metod a prostředků, které jsou v souladu se stanovenými podpůrnými opatřeními, ale i uplatňování vysoce profesionálních postojů učitelů i ostatních

pracovníků, kteří se na péči o dítě a jeho vzdělávání podílejí. Rozvoj osobnosti dítěte s přiznanými podpůrnými opatřeními závisí na citlivosti a přiměřenosti působení okolí mnohem více, než je tomu u dítěte, které není ve svých možnostech primárně omezeno. Proto je nutné vytvořit podmínky pro jejich pozitivní přijetí. K tomu je nutné, mimo jiné, navázat úzkou spoluprací se zákonnými zástupci všech dětí, citlivě s nimi komunikovat a předávat potřebné informace.

Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracuje učitel s dalšími odborníky, využívá služby školských poradenských zařízení.

7.2 Systém péče o děti s přiznanými podpůrnými opatřeními v mateřské škole

Dětem je poskytována speciálně pedagogická péče pedagogem s odbornou kvalifikací.

- V mateřské škole je uplatňováno vysoce profesionálních postojů učitelů i ostatních pracovníků, kteří se na péči o dítě jeho vzdělávání podílejí.
- Mateřská škola vytváří podmínky pro jejich pozitivní přijetí.
- Mateřská škola navazuje úzkou spoluprací se zákonnými zástupci všech dětí, citlivě s nimi komunikuje a předává potřebné informace
- Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracuje učitel s dalšími odborníky, využívá služby školských poradenských zařízení.

7.3 Podmínky vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

Podmínky vzdělávání dětí odpovídají individuálním potřebám dětí. Učitel zajišťuje tyto podmínky s ohledem na vývojová a osobnostní specifika těchto dětí. Pro úspěšné vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními je zabezpečeno:

- Uplatňování principu diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností, včetně určování obsahu, forem i metod vzdělávání;
- Realizace všech stanovených podpůrných opatření při vzdělávání;
- Osvojení specifických dovedností v úrovni odpovídající individuálním potřebám a možnostem dítěte zaměřených na samostatnost, sebeobsluhu a základní hygienické návyky v úrovni odpovídající věku dítěte a stupni postižení;
- Spolupráce se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními, v případě potřeby spoluprací s odborníky mimo oblast školství ;
- Snížení počtu dětí ve třídě v souladu s právními předpisy;
- Přítomnost asistenta pedagoga podle stupně přiznaného podpůrného opatření

Mateřská škola vytváří podmínky k co největšímu využití potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti. To platí v plné míře i pro vzdělávání dětí nadaných.

Vzdělávání dětí probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla projevit pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet.

8. Vzdělávání dětí nadaných

Mateřská škola vytváří podmínky k co největšímu využití potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti. To platí v plné míře i pro vzdělávání dětí nadaných.

Vzdělávání dětí probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla projevit pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet.

Dětem rozšiřujeme všeobecný rozhled a prohlubujeme dosavadní znalosti v různých oblastech, které děti mohou později využít v kterémkoliv nadání. Poskytujeme dostatečnou a diferencovanou nabídku činností. Soustředujeme se na rozvoj sociálních dovedností, tvořivosti, intelektu a na emocionální rozvoj dítěte. Tedy rozvíjíme u dítěte nejen talent a nadání, ale zároveň i schopnosti a dovednosti, v nichž je dítě slabší či problémové a poskytujeme jim velký prostor pro sebehodnocení.

O rozšíření vzdělávání nad rámec stanovený RVO a ŠVP rozhoduje ředitel školy na návrh třídních učitelů a po schválení zákonných zástupců.

Vzdělávání mimořádně nadaného dítěte se může uskutečnit také podle IVP, který vychází ze ŠVP, závěrů psychologického a speciálně pedagogického vyšetření a vyjádření zákonného zástupce.

9. Vzdělávání dětí od dvou do tří let

Předškolní vzdělávání dětí od dvou do tří let zajišťuje zdravý rozvoj a prospívání každého dítěte, jeho učení, socializace i společenské kultivace.

Rámcové cíle a záměry vzdělávání, obsažené v RVP PV, jsou vhodné i pro vzdělávání dětí od dvou do tří let. Je však nezbytné si uvědomovat si specifika, související s dosahovanou úrovní ve všech oblastech vývoje dítěte.

Dvouleté dítě projevuje velkou touhu po poznání, experimentuje, objevuje. Poznává všemi smysly. Vymezuje se vůči ostatním, osamostatňuje se, bývá silně egocentrické. Neorientuje se v prostoru a čase, žije přítomností a situacemi, které ji naplňují. V pohybových aktivitách je méně obratné. Proti starším dětem má výrazně méně zkušeností. Rozdíly v jednotlivých oblastech vývoje dětí tohoto věku jsou velmi výrazné.

Pro dvouleté dítě je zařazení do mateřské školy nejčastěji první sociální zkušeností mimo širší rodinu. Obvykle se projevuje silnější potřebou vazby na dospělou osobu. Poznává nové vzorce chování dospělých i vrstevníků, vymezuje si vlastní prostor, přijímá vymezené hranice a nové role. Učitel zastává velmi významnou pozici, stává se zástupcem rodiče, jistotou a oporou dítěte v běžném dění i v budování vztahů s vrstevníky.

Dvouleté děti se nejvíce učí nápodobou, situačním učením, vlastním prožitkem a především hrou. Často vyžadují opakování činností, potřebují pravidelné rituály, zpravidla udrží pozornost jen velmi krátkou dobu. Podmínkou úspěšné pedagogické práce je citlivé přizpůsobování organizace se střídáním nabídky činností, trénováním návyků a praktických dovedností, ponecháním co největšího prostoru pro volné hry a pohybové aktivity.

a. Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Předškolní období je zásadní pro utváření celoživotních návyků, respektování pravidel a norem. Ve věku od dvou let je dítě zpravidla připraveno tyto aspekty rozeznávat a přijímat. Pokud se v mateřské škole vzdělávají děti mladší tří let, je nutné zajistit podmínky, které reagují na vývojová specifika, individuální potřeby, zájmy a možnosti těchto dětí. Dítě ve věku od dvou do tří let má některé potřeby jiné nebo intenzivnější než děti starší. Potřebuje stálý pravidelný denní režim, dostatek emoční podpory, zajištění pocitu bezpečí, přiměřeně podnětné prostředí a činnosti, více individuální péče, srozumitelná pravidla.

- Mateřská škola je vybavena dostatečným množstvím podnětných a bezpečných hraček a pomůcek vhodných pro dvouleté děti.
- Prostředí je upraveno tak, aby poskytovalo dostatečný prostor pro volný pohyb a hru dětí, umožňovalo variabilitu v uspořádání prostoru a zabezpečovalo možnost naplnění potřeby průběžného odpočinku.
- Mateřská škola je vybavena dostatečným zázemím pro zajištění hygieny dítěte.
- Šatna je vybavena dostatečně velkým úložným prostorem na náhradní oblečení a hygienické potřeby.

- Je zajištěn vyhovující režim dne, který respektuje potřeby dětí (zejména pravidelnost, dostatek času na realizaci činností, úprava času stravování, dostatečný odpočinek).
- Mateřská škola vytváří podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami.
- Dítěti je umožněno používání specifických pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty.
- Vzdělávací činnosti jsou realizovány v menších skupinách či individuálně, podle potřeby a volby dětí.
- Učitel uplatňuje k dítěti laskavě důsledný přístup, dítě pozitivně přijímá.
- V mateřské škole jsou aktivně podněcovány pozitivní vztahy, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou.

10. Podmínky pro vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

- Dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka poskytujeme jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání.
- Ředitelka mateřské školy zřídí skupinu pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů, pokud jsou v mateřské škole alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu je rozděleno do dvou nebo více bloků (dle potřeby) v průběhu týdne.
- Ředitelka mateřské školy může na základě posouzení potřeby jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.
- Jako podpůrný materiál je využíváno Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání.

11. Distanční výuka

DISTANČNÍ VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ S POVINNOU PŘEDŠKOLNÍ DOCHÁZKOU

Mateřské školy jsou povinny poskytovat vzdělávání předškolních dětí distančním způsobem. Distanční vzdělávání bude uskutečňováno z důvodů krizových či mimořádných opatření, nebo z důvodu nařízení karantény, kdy není možné osobní vzdělávání alespoň poloviny dětí z třídy předškoláků.

KDY SE NEPOSKYTUJE DISTANČNÍ VZDĚLÁVÁNÍ?

Distanční vzdělávání není uskutečňováno pokud předškoláci do mš nedochází z důvodů jako jsou například běžné virózy, střevní onemocnění, neštovice, nebo v případě, kdy o uzavření mš rozhodne poskytovatel či ředitelka z důvodu rekonstrukce. Distanční vzdělávání se taktéž neposkytuje v průběhu prázdnin a prázdninový provozů v omezení.

JAK DISTANČNÍ VZDĚLÁVÁNÍ V MŠ VYPADÁ?

Dle doporučení MŠMT není v mateřské škole potřeba stanovovat hodinový rozsah ani časové vymezení výuky. Vzdělání probíhá v souladu s RVP PV a ŠVP dané školy, avšak ne nutně v plné míře. Z hlediska obsahu vzdělávání mohou být východiskem pro přípravu nabídky rozvojových aktivit pro děti, resp. rodiče, vlastní zdroje pedagogů, které využívají i pro vzdělávání v běžném režimu a budou zveřejněny na webových stránkách školy. Při zveřejňování podkladů je třeba dbát na dodržování autorských práv.

Pro děti v posledním povinném roce předškolního vzdělávání je důležitá systematická příprava na vzdělávání v základní škole, do níž za několik měsíců nastoupí. Na základě deficitních oblastí školní připravenosti konkrétního dítěte je vhodné zadávané aktivity individualizovat tak, aby u něj cíleně rozvíjely např. grafomotoriku, matematické představy, sluchové vnímání apod. Doporučení učitele by měla vycházet z hodnocení individuálních vzdělávacích pokroků jednotlivce.

JAK ZAPOJIT VŠECHNY DĚTI?

Škola má zapojit do distančního způsobu vzdělávání děti, které nemají doma podmínky pro on-line výuku, prostřednictvím metod off-line výuky.

Pokud se dítě nemůže z technických důvodů zúčastnit online vzdělávání, mateřská škola může rodičům po osobní či telefonické domluvě úkoly předávat osobně pomocí sešitů.

11.1 Legislativní rámec

§ právně závazné

V souladu s ustanoveními § 184a školského zákona pokud z důvodu krizového opatření vyhlášeného podle krizového zákona, nebo z důvodu

nařízení mimořádného opatření podle zvláštního zákona, anebo z důvodu nařízení karantény podle zákona o ochraně veřejného zdraví není možná osobní přítomnost většiny dětí, pro které je předškolní vzdělávání povinné, stanovena:

1. povinnost mateřské školy zajistit vzdělávání distančním způsobem pro děti, pro které je předškolní vzdělávání povinné,

2. povinnost dětí, pro které je předškolní vzdělávání povinné, se tímto způsobem vzdělávat.

Způsob poskytování vzdělávání a zpětné vazby na dálku **přízpůsobí škola podmínkám dítěte (zázemí, materiální podmínky, speciální vzdělávací potřeby, zdravotní stav atp.).**

11.1.1 Zápis do třídní knihy a omlouvání absencí

Škola používá pro vedení třídní knihy listinnou podobu, případně pomocí elektronického systém. Zásadou pro vedení třídní knihy je, aby z jejího obsahu, ať už v elektronické nebo listinné podobě, bylo zřejmé:

- kdy přešla výuka na vzdělávání distančním způsobem,
- kterých dětí se týká (pokud jsou ve třídě MŠ zařazeny různě staré děti),
- jaký vzdělávací obsah byl v daném dnu či týdnu realizován.

S ohledem na odlišné podmínky jednotlivých dětí a jejich rodin není stanoveno pro zapojení do vzdělávání pevně určené časy a absence není posuzována dle účasti na těchto aktivitách v konkrétních hodinách.

Pro evidenci absencí a dokládání důvodů neúčasti využíváme příslušné moduly školních informačních systémů, popřípadě je umožněno omlouvání absencí jinou elektronickou formou (e-mail, SMS).

§ právně závazné

Vzhledem k tomu, že pro předškolní děti je vzdělávání distančním způsobem povinné, je nutné evidovat jejich účast na vzdělávání. Účast dětí škola posuzuje přiměřeným způsobem podle zapojení do vzdělávacích aktivit v průběhu týdne.

Pro omlouvání absencí v obecné rovině platí to stejné, co pro prezenční vzdělávání. Školský zákon stanoví základní rámec – ředitel má oprávnění požadovat doložení důvodů nepřítomnosti dítěte a zákonný zástupce je povinen důvody doložit nejpozději do 3 dnů ode dne výzvy ředitele. Podrobnosti upravuje školní řád konkrétní školy.

Více viz MŠ:

§ 34a odst. 4 školského zákona. Pokud znění pravidel pro omlouvání ve stávajícím školním řádu není vhodné pro situace, které mohou vznikat při distančním způsobu vzdělávání, MŠ je ve školním řádu pro distanční výuku upraví.

11.1.2 Stravování

Informace

Výdejna školního stravování mateřské školy bude mít v době uzavření mateřských škol obdobný režim, jako mají v základních školách. Obědy za dotovanou cenu si mohou zákonní zástupci dětí odebírat jako jídlo s sebou. Zároveň může zařízení nadále sloužit pro stravování zaměstnanců. Pokud však ze závažných organizačních nebo jiných důvodů není mateřská škola schopna provoz školního stravování zabezpečit, může jej přerušit. V obou případech budou zákonní zástupci informováni.

11.2 Personální podmínky

O konkrétním způsobu organizace vzdělávání distančním způsobem rozhoduje ředitel mateřské školy s ohledem na právní předpisy a aktuální možnosti a podmínky školy.

§ právně závazné

Obecně platí, že všichni zaměstnanci musí plnit své pracovní povinnosti vyplývající z organizace distančního způsobu vzdělávání stanovené ředitelem školy. Pedagogický pracovník je povinen být na pracovišti zaměstnavatele v době stanovené rozvrhem své přímé pedagogické činnosti (*dle § 22a zákona o pedagogických pracovnících*), *současně ale není vyloučena obecně zakotvená možnost (dle § 2 zákoníku práce) dohodnout se v případě distančního způsobu vzdělávání na jiném místě výkonu práce* – odlišném od pracoviště zaměstnavatele. Tato možnost dohodnout se na místě výkonu práce odlišném od pracoviště zaměstnavatele je i u učitelů, jimž byla nařízena karanténa, nebrání-li tomu zdravotní stav zaměstnance a jsou-li dodržena všechna stanovená omezení. V takovém případě je možné odmítnout vypsání potvrzení o „pracovní neschopnosti“ ošetřujícím lékařem, lékaře informovat o shodě zájmu zaměstnance se zaměstnavatelem na pokračování výkonu práce za podmínek karantény, tedy typicky z domova. Pedagogický pracovník je v tomto režimu hmotně zabezpečen platem (*mzdou*) za vykonanou práci, protože učitelé budou větší měrou konat práce související s PPČ a jejich pracovní doba 40 hod. týdně se nemění.

Pokud zaměstnanec nebude uplatňovat nárok na nemocenskou, **vystaví ošetřující lékař potvrzení o nařízení karantény na tiskopisu Ministerstva zdravotnictví**, nikoli na tiskopise ČSSZ. I pokud vystaví ošetřující lékař nařízení karantény na tiskopise ČSSZ a zaměstnanec bude pracovat z domova, je tato situace řešitelná – zaměstnavatel oznámí ČSSZ, ve které dny zaměstnanec pracoval (*povinnost oznámit rozhodné skutečnosti pro výplatu dávky*) a za tyto dny dávka nebude vyplacena.

Rozvrh přímé pedagogické činnosti (PPČ) pedagogických pracovníků určuje ředitel a ten tento rozvrh může měnit. Změna v rozvrhu musí být oznámena předem, zpravidla v předstihu 3 dnů. Pokud není vzhledem k situaci možné oznámit změnu s předstihem, je o ní pedagogický pracovník informován v nejkratším možném termínu.

V důsledku přechodu na vzdělávání distančním způsobem se může stát, že ředitel nebude moci přidělit „**předepsaný počet**“ hodin PPČ podle nařízení vlády č. 75/2005 Sb. Pedagogickým pracovníkům se však **plat nekrátí**.

11.3 Formy vzdělávání distančním způsobem

Vzdělávání distančním způsobem může probíhat **formou on-line či off-line aktivit**, jak je popsáno níže. Škola vždy přizpůsobí distanční výuku jak individuálním podmínkám jednotlivých dětí, tak také personálním a technickým možnostem školy.

11.3.1 Off-line vzdělávání

Pojmem off-line vzdělávání je označován takový způsob vzdělávání na dálku, který **neprobíhá přes internet** a k realizaci nepotřebuje ve větší míře digitální technologie. U dětí předškolního věku se jedná především o **plnění praktických úkolů** využívajících přirozené podmínky dětí v jejich domácím prostředí – tvořivé práce, aplikace znalostí a dovedností v praxi, projekty zaměřené na samostatnou práci dítěte či na rozvoj kompetencí (*společná hra, příprava jídla, práce na zahradě, pohyb v přírodě, drobné domácí práce, péče o domácí zvířata, hudební a výtvarné aktivity, vytváření portfolio atd.*). **Zadávání aktivit** při off-line vzdělávání může probíhat písemně, telefonicky, ve specifických případech i osobně. Výhodou off-line vzdělávání je absence nároku na technické vybavení a digitální kompetence dětí či rodičů.

11.3.2 On-line vzdělávání

Pojmem on-line vzdělávání je obecně označován takový způsob vzdělávání na dálku, který probíhá zpravidla prostřednictvím internetu a je podporován nejrozličnějšími digitálními technologiemi a softwarovými nástroji. Rozlišujeme synchronní a asynchronní on-line vzdělávání.

V předškolním vzdělávání vzhledem k věku dětí není on-line vzdělávání prioritním způsobem, nýbrž má pouze doplňkovou funkci.

Při synchronním vzdělávání je učitel propojen s dětmi zpravidla prostřednictvím nějaké komunikační platformy v reálném (*stejném*) čase. Skupina **ve stejný čas na stejném virtuálním místě** pracuje na stejné/podobné aktivitě. Pro poskytování zpětné vazby dětem předškolního věku je vhodná právě synchronní komunikace.

Viz.: [Metodika pro vzdělávání distančním způsobem](#).

Při asynchronní výuce děti pracují se svými rodiči na zadaných úkolech **v jimi zvoleném čase vlastním tempem**. Využívány pro tento druh práce mohou být např. nahrávky videí na YouTube, nejrozličnější platformy, portály, aplikace atp., a to jak k samotnému vzdělávání, tak i k zasílání aktivit.

Obě formy on-line vzdělávání, **synchronní i asynchronní, mají své výhody i nevýhody**. Pokud škola on-line vzdělávání využívá, je třeba zohlednit konkrétní podmínky pedagogů a zejména jednotlivých dětí. Nejlepšího efektu je dosahováno tam, kde je off-line vzdělávání vhodně doplněno kombinací synchronních a asynchronních metod.

11.3.3 Individuální podpora

Ať již probíhá distanční vzdělávání on-line nebo off-line, za všech okolností je vhodné, aby učitel monitoroval zapojování jednotlivých dětí a poskytoval rodičům individuální podporu. **Cílem je, aby nikdo nezůstal mimo systém a každý pracoval přiměřeně svým možnostem a podmínkám**. Podporu je třeba nabízet v takové formě, aby byly dostupné všem bez rozdílu a aby měly patřičný efekt – může se jednat např. o telefonické hovory, on-line chat či e-mailovou komunikaci.

11.3.4 Praktická doporučení

U dětí, pro které je předškolní vzdělávání povinné, je vzdělávání distanční formou založeno na komunikaci učitele a rodičů, případně doplněné o občasný přímý kontakt

učitele s dítětem. Těžiště vzdělávání spočívá především v **inspirativních tipech na společné aktivity dětí a rodičů v domácím prostředí**, na tvoření, čtení, didaktické hry, pohybové aktivity, společný poslech hudby atd. Vzhledem k věku je dostačující, pokud učitelé prostřednictvím domluvené komunikační platformy (*případně papírovou formou*) předávají podle dohody rodičům tipy na tematicky zaměřené aktivity vhodné pro domácí prostředí.

Distanční vzdělávání by mělo být založeno zejména na komunikaci učitele a rodičů a na občasný kontakt dítěte s paní učitelkou. U takto malých dětí **není vhodné realizovat synchronní on-line vzdělávání** či komunikaci **déle než 30 min. týdně**. Pro udržení sociálního kontaktu a motivaci postačuje jedno on-line setkání učitele s dítětem týdně. To však za předpokladu, že rodina dítěte má k dispozici potřebné technické vybavení. **V případě realizace skupinových hovorů** např. prostřednictvím komunikačních aplikací či mobilních telefonů rodičů **je vhodné rozdělit předškolní děti do menších, tří až pětičlenných skupinek**, ve kterých má konkrétní dítě více prostoru pro vlastní komunikaci a které umožňují lépe udržet pozornost.

Není potřeba stanovovat hodinový rozsah ani časové vymezení distančního vzdělávání. Vzdělávání probíhá v souladu s RVP PV a ŠVP dané školy, avšak vzhledem k okolnostem ne v plné míře. Z hlediska obsahu mohou být východiskem pro přípravu **nabídky rozvojových aktivit pro děti**, resp. rodiče, vlastní zdroje pedagogů, které využívají i pro vzdělávání v běžném režimu. Tyto materiály je vhodné rodičům zpřístupnit dálkovou formou, ať již prostřednictvím e-mailu, školních systémů či na webových stránkách školy. Při zveřejňování podkladů je třeba dbát na dodržování autorských práv.

Pro děti v povinném předškolním vzdělávání je důležité zachování kontinuity sociálních vazeb a komunikace s vrstevníky i dalšími dospělými (učiteli) tak, aby byl přechod do základní školy i při tomto způsobu vzdělávání co nejplynulejší. **Učitel sám vyhodnotí** na základě míry předchozího obeznámení s možnostmi a potřebami dítěte i jeho rodiny, **zda upřednostní obecná doporučení, nebo bude nabídku činností individualizovat**. Žádoucím postupem mateřských škol tak bude zejména pestrá nabídka rozvojových aktivit pro celkový rozvoj všech dětí. Tam, kde je to možné, bude doplněna o individuálně cílenou nabídku vycházející z hodnocení vzdělávacích pokroků jednotlivce, která bude co nejlépe odpovídat aktuálním vývojovým potřebám konkrétního dítěte.

Při posuzování míry školní připravenosti dítěte na základní vzdělávání vycházejí učitelé z individuální pedagogické diagnostiky realizované mateřskou školou v době prezenčního vzdělávání.

Do distančního vzdělávání lze aktivně zapojit děti tím, že budou samy navrhnout témata, která chtějí prozkoumat a kterým se chtějí věnovat. Děti mohou se svými rodiči zpracovávat různá témata v malých skupinkách (každý nejprve zkoumat ve svém prostředí a pak si společně sdělovat svá zjištění). Tím může škola podpořit i sociální kontakt mezi dětmi, školou a rodinami.

Děti a rodiče si mohou úkoly a aktivity, které realizují, dokumentovat videozáznamy, fotografiemi, hlasovými nahrávkami, kresbami apod. **Vhodné je založit portfolio**, které každodenní vzdělávací aktivity dítěte dokládá.

Velmi důležité je, aby **děti dostávaly k úkolům a aktivitám, které realizovaly a plnily, od učitele vždy nějakou zpětnou vazbu.**

Kompletní metodickou podporu včetně videí a tipů na aktivity od NPI ČR naleznete na webu RVP.CZ:

[Digifolio: Inspirace pro předškolní vzdělávání.](#)

11.4 Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Děti se speciálními vzdělávacími potřebami (*dále SVP*) mají nárok na **poskytování podpurných opatření školou a školským poradenským zařízením**

i při distančním způsobu vzdělávání. Podpurná opatření spočívají mj. v:

- poradenské pomoci školy a školského poradenského zařízení,
- úpravě organizace, obsahu, hodnocení, forem a metod vzdělávání,
- předmětu speciálně pedagogické péče,
- poskytování předškolního vzdělávání dle IVP,
- použití kompenzačních pomůcek, speciálních učebnic a speciálních učebních pomůcek,
- ve využití asistenta pedagoga, dalšího pedagogického pracovníka, tlumočníka nebo přepisovatele pro neslyšící.

Při vzdělávání dětí se SVP a dětí nadaných je žádoucí maximální uplatňování principu diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu odpovídající individuálním možnostem dítěte a případně stupni jeho zdravotního postižení.

V závislosti na konkrétní situaci a možnostech školy jsou dětem se SVP zapůjčeny potřebné kompenzační pomůcky a speciální učební pomůcky, jež má daný jednatel uvedený v doporučení školského poradenského zařízení (*např. pomůcky pro alternativní komunikaci, pomůcky pro rozvoj hrubé motoriky aj.*), a to s podmínkou, že je zákonný zástupce povinen uhradit jejich případné poškození či zcizení. Realizace půjčení konkrétní pomůcky nebo učebnice záleží na individuální domluvě se školou. Je však vhodné, aby škola se zákonnými zástupci sepsala smlouvu o výpůjčce (více viz [vzor smlouvy o výpůjčce](#)).

Předmět speciálně pedagogické péče je nadále poskytován prostřednictvím on-line komunikace nebo formou individuální konzultace, pokud to aktuální protiepidemická opatření umožňují.

U dětí s poruchou autistického spektra (*dále PAS*) má škola umožnit danému dítěti takový **způsob vzdělávání, který bude v jeho nejlepším zájmu a bude korespondovat s jeho schopnostmi a dovednostmi.** Je nutné pevně nastavit dobu a formu komunikace individuálně přímo na možnosti dané rodiny (*PC, telefon, osobní vyzvedávání učebních materiálů apod.*) a stanovit se zákonnými zástupci pravidla

komunikace a edukace. Zásady systémové péče o děti s PAS i v domácím prostředí jsou uvedeny níže v odkaze.

V případě přiznaného podpůrného opatření **asistenta pedagoga, dalšího pedagogického pracovníka či tlumočníka pro neslyšící** škola zajistí jeho podporu i pro distanční způsob vzdělávání. Tyto osoby mohou poskytovat **individualizované učební materiály a podklady, konzultace a podporu na dálku** a také pomáhat s distanční výukou. Asistenta pedagoga je možné zapojit prostřednictvím nástrojů distančního způsobu vzdělávání.

Modelové situace pro asistenta pedagoga (AP):

- AP pracuje dle pokynu učitele se třídou
- AP pracuje dle pokynu učitele pouze s dětmi se SVP
- AP zajišťuje podporu organizace vzdělávacích aktivit – dohled, příprava pomůcek a materiálů
- AP zajišťuje individuální podporu dětem určeným učitelem
- AP dle pokynu učitele poskytuje distanční podporu a informace zákonným zástupcům dětí se závažnými druhy zdravotního postižení včetně zákonných zástupců dětí z odlišného kulturního či sociálního prostředí.

11.5 Materiálně-technické vybavení a softwarové nástroje

Škola volí způsob vzdělávání na dálku s ohledem na materiálně-technické vybavení školy. Učitel má k dispozici **počítač či přenosné zařízení (notebook, tablet nebo „chytrý“ telefon)**. Výhodou přenosného zařízení je možnost práce učitele z domova.

- Učitel má přístup k hardware a software, který umožňuje přenos informací a komunikaci s dětmi a rodiči on-line formou (*například webkamera, sluchátka či reproduktor a mikrofon*).
- Je předem stanovena a připravena **jednotná softwarová platforma**, komunikační kanál a společná pravidla pro komunikaci s dětmi a rodiči.
- Na všech počítačích či přenosných zařízeních ve vlastnictví školy jsou **platné licence** operačního systému a příslušné softwarové aplikace. V případě potřeby se škola může zdarma obrátit na e-poradenství projektu SYPO nebo dobrovolníky z Česko.digital.

§ právně závazné

Způsob poskytování vzdělávání distančním způsobem přizpůsobí škola podmínkám dětí.

11.6. Komunikace s rodiči (nejenom) při vzdělávání distančním způsobem

- **Spolupráce školy a rodičů dětí** pro obě strany důležitá a jak **pozitivní dopad na úspěšné vzdělávání**. Rolí rodičů je **především podporovat své dítě, aby dostalo své povinnosti vzdělávat se**, posilovat jeho vnitřní motivaci a ochotu převzít odpovědnost za své vzdělávání. Efektivní

komunikace mezi školou a rodinou je základem pro to, aby obě strany i dítě samotné mohly plnit své role.

- Pro komunikaci mezi školou a rodiči je zvolena jednotná komunikační platforma a to webové stránky školy.
- Škola bude informace předávat rodičům **koncentrovaně, v pravidelných intervalech s dostatečným předstihem. Informace budou sdruženy tematicky i časově** s frekvencí rozesílání 1 x týdně – v pondělí do 10 hod. **Lhůta pro odpovídání** na zprávy rodičů, max. do 2 pracovních dnů. V případy, kdy rodič nemá potřebné vybavení či přístup k internetu budou materiály a informace distribuovány osobní pochůzkou na adresu faktického bydliště také v pondělí po mezi 12.00 – 13,00 hod. Pro materiály je možné se také osobně dostavit do mateřské školy v pondělí 13,15 – 14,00. hod.

11.7 Užitečné odkazy

- [Doporučení pro vzdělávání distančním způsobem pro MŠ \(MŠMT\)](#)
- [Aktuální informace pro školy ke koronaviru \(MŠMT, NPI ČR\)](#)
- [E-kurz Vanda a Eva v online světě \(NÚKIB\)](#)
- [Pomoc s nastavením online výuky \(NPI – projekt SYPO\)](#)
- [Psychologická pomoc pro pedagogy a rodiče \(NPI ČR\)](#)
- [Vzor dohody o výkonu přímé pedagogické činnosti z domova](#) [Stáhnout](#)

Pro předškolní vzdělávání:

- [Edu pro předškolní děti \(ČT\)](#)
- [Inspirace pro předškolní vzdělávání distančním způsobem \(NPI ČR, Splavcová H.\)](#)

Pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami:

- [Jak dnes může škola podpořit rodiče dětí se SVP \(NPI ČR\)](#)
- [Podpora dětí s OMJ v MŠ distanční formou \(NPI ČR\)](#)
- [Podpora lidí s poruchou autistického spektra v nejistých dobách \(ČOSIV\)](#)

12. Evaluační systémy

Cílem evaluace je ověřovat a zlepšovat kvalitu veškeré činnosti školy, tedy nejen vzdělávací práce, ale i plánování, vizí a koncepce MŠ, ŠVP, TVP a podmínek školy.

Komplexně hodnotíme práci mateřské školy, zaměřujeme se na následující oblasti:

- Naplňování cílů programu
- Kvalita podmínek vzdělávání – všech 7 podmínek vzdělávání
- Způsob zpracování a realizace obsahu vzdělávání (zpracování a realizace integrovaných bloků)
- Práce pedagogů včetně jejich sebereflexe
- Výsledky vzdělávání (písemné hodnocení vzdělávacích pokroků jednotlivých dětí)

Metody, techniky, prostředky evaluace:

-rozhovory, pozorování, ankety, dotazníky, písemné záznamy, formuláře, sebereflexe, video záznamy, fotografie, zápisy, kontrolní deník atd.

Evaluaci provádíme z níže uvedených pohledů:

1. Vzhledem k dítěti

Orientační poznámky o rozvoji a učení dítěte	-3x ročně, písemně do formulářů - učitelky na třídách 1 x ročně mohou zákonní zástupci dětí
Portfolium dítěte	- Po celou dobu docházky budou dětem ukládány některé práce (kresba, malba, lepení...), aby bylo možno sledovat vývoj schopnosti dítěte
Grafické složky-grafomotorika dítěte	- každé dítě má svou složku, případně i sešit po celý rok -učitelky na třídách
Kresba postavy	-1x ročně -učitelky na třídách zakládají do diagnostického portfolia

2. Vzhledem k rodičům

anketa pro rodiče	-1-2 x ročně, písemně -učitelky na třídách
rozhovory nad portfolií se zákonným zástupcem dítěte	-dle potřeby, nabídka i před zápisem do ZŠ -učitelky na třídách
rozhovory při každodenním styku s rodiči	-ústní forma -učitelky na třídách

náměty a připomínky zákonných zástupců	-průběžně dle potřeby -učitelky na třídách
--	---

3. Vzhledem k zaměstnancům a škole

pozorování a rozhovory se zaměstnanci	2x ročně –ředitelka, ústně
hospitační činnost u pedagogů	namátkově při běžné každodenní prohlídce školy, viz. Příloha -ředitelka, zástupce - písemně
kontrolní činnost u správních zaměstnanců	2x ročně, písemně -ředitelka, ved. Učitelé, zástupce
pedagogické rady a pracovní porady	dle potřeby, nejméně však 2x ročně, písemně -ředitelka
rozhovory, návštěvy a jednání nadřízených orgánů	ředitelka nebo statutární zástupce
Vzájemné náhledy a hospitace	- dle závěrů pedagogické rady - dle potřeb učitelů

4. Vzhledem k cílům ŠVP

Pololetní hodnocení na jednotlivých třídách	1x ročně, písemně -učitelky na třídách -prezentují na pedagogické radě
Závěrečné hodnocení na jednotlivých třídách	1x ročně, písemně -učitelky na třídách -prezentují na pedagogické radě
Hodnocení školy	1x ročně písemně ředitelka

5. Vzhledem k podmínkám vzdělávání

kontrolní činnost ředitelky školy k jednotlivým podmínkám vzdělávání (věcné podmínky, životospráva, psychosociální podmínky, organizace chodu MS, řízení, personální podmínky, spolupráce)	Na ped. radách dle potřeb ředitelky učitelů, vedení školy, rozhovor se zaměstnanci
hodnocení DVPP	Statutární zástupce – 1x ročně

13. Ostatní

Mateřská škola vede další školní i třídní dokumentaci, která slouží k zajištění bezproblémového chodu školy a naplňování kvalitního programu školy. Dokumentace slouží především pedagogům MŠ a kontrolním orgánům. S dokumentací vztahující se k dětem a zákonným zástupcům jsou výše jmenování pravidelně seznamováni na třídních schůzkách, na informačních nástěnkách a webových stránkách školy.

Jedná se o tuto dokumentaci:

- školní řád
- roční plán aktivit
- třídní vzdělávací programy
- provozní řád

Další dokumentace slouží pouze pro potřeby MŠ, státní správy a kontrolních orgánů.

